

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2017-2018

Nr. 4

INTEGRAAL VERSLAG Vergadering van vrijdag 8 december 2017

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
MOTIE VAN AANBEVELING (R.v.O., art. 63)	
Motie van aanbeveling van de heer Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 6 oktober 2017 gehouden interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Bianca Debaets, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin en Gelijke Kansen, betreffende de mogelijke participatie van de VGC bij een Brusselse vondelingenschuif of babyluik – Stuk 682 (2017- 2018) - Nr.1	
Algemene bespreking	3
<i>Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Liesbet Dhaene</i>	
Stemmingen	5
SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIES EN VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 60 en 62)	5
- Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende het taalgebruik op de speelplaatsen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel	
- Interpellatie van mevrouw Liesbet Dhaene tot de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende de nieuwe leidraad van het GO! Inzake het gebruik van andere talen op school	

- Vraag om uitleg van de heer Bruno De Lille aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over hoe het Brussels Nederlandstalig onderwijs inspeelt op de meertaligheid van de Brusselse kinderen

- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende het inspelen op meertalige realiteit van de Brusselse leerlingen aangekondigd door het GO!

Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Liesbet Dhaene – Bruno De Lille – Khadija Zamouri – Paul Delva – Hannelore Goeman – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art.60) 20

van mevrouw Annemie Maes aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid, betreffende de nieuwe mediahub Brussels

Sprekers: Annemie Maes – Brigitte Grouwels – Pascal Smet, collegelid

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende de aanwezigheid van illegalen in scholen en culturele instellingen

Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van de heer Paul Delva aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over de ontplooiing van het concept tienerschool in Brussel

Sprekers: Paul Delva – Bruno De Lille – Liesbet Dhaene – Guy Vanhengel, collegevoorzitter

van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Bianca Debaets, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin en Gelijke Kansen, betreffende het transitieproces welzijn en gezondheid

Sprekers: Khadija Zamouri – Hannelore Goeman – Bianca Debaets, collegelid

ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art.61) 33

van mevrouw Annemie Maes aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid, betreffende de werking van Recyclart

van de heer Bruno De Lille aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over de plannen met de Brede School

van mevrouw Liesbet Dhaene aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende de ophef rond de naam van het nieuwe museum in de Citroëngarage

BIJLAGEN 40

TREFWOORDENREGISTER 41

4de vergadering**Vergadering van vrijdag 8 december 2017****OCHTENDVERGADERING***De vergadering wordt om 9.44 uur geopend.**Voorzitter: mevrouw Brigitte Grouwels***BERICHTEN VAN VERHINDERING**

De voorzitter: De heer Johan Van den Driessche is verontschuldigd voor deze vergadering. Mevrouw Carla Dejonghe komt later wegens familiale omstandigheden.

MOTIE VAN AANBEVELING (R.v.O., art. 63)

**De mogelijke participatie van de VGC bij een Brusselse vondelingenschuif of babyluik
– Stuk 682 (2017-2018) – Nr.1**

Bespreking

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik zal hier het hele debat dat we gevoerd hebben op 6 oktober 2017 niet herhalen. Wel wil ik even kort schetsen waar het over gaat. In de gemeente Evere werd het initiatief genomen om, naar Antwerps voorbeeld, een vondelingenschuif te plaatsen. In die vondelingenschuif kunnen wanhopige moeders een kind te vondeling leggen, liever dan het ergens anders te dumpen. In Antwerpen werd de vondelingenschuif al enkele keren gebruikt.

Op die manier kan het leven van een kind gered worden. De laagdrempeligheid van een dergelijke vondelingenschuif zorgt er eveneens voor dat de moeder anoniem kan blijven. Wel kan ze een puzzelstuk meenemen uit die vondelingenschuif, dat haar achteraf toelaat te bewijzen dat zij de moeder is, mocht ze zich bedenken en toch voor het kind willen zorgen.

Meestal gaat het om moeders die in een zeer precaire en wanhopige situatie verkeren. In een stad als de onze, waar de verarming meer dan elders in het land toeneemt, is een dergelijk initiatief alleen maar toe te juichen.

Jammer genoeg oordeelde de waarnemend burgemeester van de gemeente Evere dat dit niet kan en wil hij de vondelingenschuif verbieden. Strikt genomen is het te vondeling leggen van een kind inderdaad een misdrijf. In Antwerpen bestaat er echter een afspraak met het parket om een gedoogbeleid te voeren en de moeders in kwestie niet te vervolgen. Ook in Brussel zou men kunnen streven naar een gedoogbeleid, teneinde het initiatief alle kansen te geven.

Ik vroeg op 6 oktober 2017 aan het collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin en Gelijke Kansen om dit initiatief te steunen en desnoods proactief op te treden en op andere plaatsen in Brussel naar partners te zoeken, indien Evere toch beslist om de vondelingenschuif niet te plaatsen. Ik vroeg ook om een dialoog te starten met het parket om in Brussel een gedoogbeleid mogelijk te maken.

Ik vroeg aan het collegelid om de bevoegdheid Welzijn ruim te interpreteren. Het gaat toch om mensen in armoede, om mensen in een wanhopige situatie. Het gaat om het recht op leven.

Daarom heb ik een motie van aanbeveling ingediend. Het is bijzonder jammer dat onze voorzitter hier momenteel niet kan zijn, want ik ben ervan overtuigd dat zij deze motie zou steunen, aangezien ze de meter van dit project in Evere is.

Collega's, ik hoop dat jullie dit initiatief willen steunen en deze motie van aanbeveling zullen goedkeuren.

Impliciet behoort dit tot de bevoegdheid van de VGC, gezien het gaat om het domein Welzijn. Ik hoop dat we het College kunnen oproepen om proactief op zoek te gaan naar partners en actief op zoek te gaan naar een oplossing, opdat er ergens in het Brussels hoofdstedelijk gewest een vondelingenschuif kan komen.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): De vondelingenschuif geeft aanleiding tot veel controverse. Tegenstanders zeggen dat er veel andere mogelijkheden bestaan voor ouders die hun kind willen afstaan. Dat is waar, maar toch zijn er moeders die om gelijk welke reden geen beroep kunnen of durven doen op deze mogelijkheden. Het gaat doorgaans om erg kwetsbare moeders, die in het slechtste geval hun kind zelfs ergens onbeschermd te vondeling zouden leggen, vaak met te dood van het kind tot gevolg. Het feit dat de vondelingenschuif in Antwerpen daadwerkelijk gebruikt wordt, en er dit jaar alleen al 3 baby's achtergelaten werden, bewijst dat ze effectief levens kan redden.

Het noodnummer van Moeders voor Moeders ontvangt eveneens erg veel oproepen van Franstalige vrouwen. In Brussel, waar precariteit en armoede grote problemen zijn, zullen er waarschijnlijk moeders zijn die anoniem van hun kind afstand willen doen, maar daar nu geen mogelijkheid toe hebben.

Ik moet wel zeggen dat ik heb zitten zoeken op welke manier dit onderwerp tot de bevoegdheid van de VGC behoort.

Eenzijds voert de VGC Vlaams beleid uit. Ik denk echter dat dit niet echt behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De VGC vervult vaak ook de rol van de gemeenten in Brussel. In feite gaat het hier om de relatie met de politie en het parket en moet dit door de gemeenten opgenomen worden.

Ideaal zou zijn dat op federaal niveau uiteindelijk de knoop doorgehakt wordt en het wettelijk mogelijk gemaakt wordt om discreet te bevallen. We zouden in de Raad een resolutie kunnen opstellen om het federale niveau op te roepen om werk te maken van de wet op het discreet bevallen. Hoewel deze problematiek heel prangend is, denk ik dat de VGC niet het juiste forum is om dat aan te kaarten. Daarom zullen wij ons onthouden.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Wordt het reglement veranderd? Misschien kan ik toch nog het woord nemen?

De voorzitter: Neen, we houden ons aan het reglement zoals het vandaag bestaat. In de toekomst zullen de regels misschien veranderen.

Stemming

Met een meerderheid van 10 stemmen tegen 1 wordt de motie van aanbeveling niet aangenomen; 2 leden hebben zich onthouden.

Heeft ja gestemd: Dominiek Lootens-Stael

Hebben neen gestemd: Fouad Ahidar, René Coppens, Stefan Cornelis, Bruno De Lille, Paul Delva, Hannelore Goeman, Brigitte Grouwels, Annemie Maes, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri

Hebben zich onthouden: Liesbet Dhaene, Cieltje Van Achter

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIES EN VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 60 en 62)

Het taalgebruik in de Nederlandstalige scholen in Brussel

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Leerlingen die thuis een andere taal spreken dan het Nederlands, mogen die ook gebruiken op de speelplaats en zelfs in de klas, zo staat in een nieuwe leidraad van het Gemeenschapsonderwijs. Het GO! is niet het enige net dat meer aandacht wil voor de moedertaal op school. De grootste onderwijskoepel - Katholiek Onderwijs Vlaanderen - werkt aan een zogenaamd ondersteuningsdocument om leraren aan de slag te doen gaan met alle talen in de klas.

Deze richtlijn, gesteund door Vlaams minister Hilde Crevits, is te gek voor woorden. Zeker in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft een significant deel van de schoolgaande jeugd reeds een taalachterstand, met alle gevolgen van dien voor zowel hun eigen slaagkansen als voor het onderwijsniveau in onze scholen in het algemeen.

Deze week nog lazen we in de pers dat Vlaamse tienjarigen niet langer bij de wereldtop, laat staan subtop behoren, voor lezen. Van de 50 ondervraagde landen eindigen we op een zeer schamele en beschamende 32ste plaats. Tien jaar geleden behaalden onze leerlingen nog de 8ste plek. Ook is het aantal lezers dat bij ons het hoogste niveau haalt bijna gehalveerd. Binnen Europa presteren alleen de Franse gemeenschap, Frankrijk, Georgië en Malta slechter. De Russen eindigen met 581 punten bovenaan.

Ten opzichte van 2006, de vorige keer dat Vlaanderen deelnam, maakt het leesniveau van onze leerlingen de scherpste daling. Toen scoorden ze nog 547 punten, goed voor een 8ste plaats wereldwijd. Ter vergelijking: in dezelfde periode bleef de Franse gemeenschap zo goed als stabiel, net als Oostenrijk, Nederland en Italië. In Engeland, Rusland en Spanje steeg het niveau net. Alleen Frankrijk maakt binnen Europa net als Vlaanderen een opmerkelijke, zij het minder felle, daling mee. We scoren dus in feite het slechts van allemaal als we vergelijken met het verleden. In het kader van deze interpellatie is het belangrijk aan te stippen dat de studie stelt dat wie thuis uitsluitend Nederlands spreekt (score van 536 punten) het veel beter doet dan de anderen.

Aangezien de politieke moed of wil ontbreekt om kinderen van bij het begin van hun schoolcarrière in een taalbad onder te dompelen, en aangezien nergens anders in Europa zo weinig tijd wordt besteed aan leesvaardigheid dan in het Nederlandstalig onderwijs, is het

noodzakelijk dat deze leerlingen hun taalgevoel en -kennis verder aanscherpen buiten de klaslokalen, zoals in de jeugdbeweging, de sportclub, op de speelplaats of thuis voor televisie.

Voorts hoeft het weinig betoog dat de weinige Nederlandstalige kinderen in Nederlandstalige scholen met bijvoorbeeld een zeer grote populatie aan Arabisch sprekende leerlingen, zich op de speelplaats al snel en terecht zullen uitgesloten voelen wanneer de voertaal op die speelplaats niet het Nederlands is. Ik kan uit ervaring spreken. Toen mijn oudste dochter in de lagere school zat, was zij de enige Nederlandstalige van de klas. Toen al werd er op de speelplaats vaak alleen Frans gesproken, waardoor mijn dochter alleen aan de kant bleef staan en niet kon meepraten. Als we dit ook nog eens gaan toelaten en aanmoedigen, zal dit gebeuren in alle Nederlandstalige Brusselse scholen. Het kleiner aantal Nederlandstalige kinderen zullen aan de kant blijven staan en niet kunnen meepraten als de gesprekken in het Arabisch, Turks of Frans gevoerd worden. Zij zullen zich terecht uitgesloten voelen.

In haar ijver om met de hoofdprijs voor politiek-correcte instelling van het jaar te gaan lopen, zijn dit blijkbaar stuk voor stuk zaken die het GO! over het hoofd ziet. *"Doordat we positiever omspringen met die talen voelen leerlingen zich beter op school"*, zegt het GO!. Dat dit voor de Nederlandstalige kinderen net andersom is, lijkt van geen tel voor het GO!. Welk signaal geven we aan die anderstalige kinderen die wel hun best doen om alles op school in het Nederlands te laten verlopen? Dat deze maatregel ook bijzonder demotiverend zal werken voor die leerlingen die wél de nodige inspanningen doen om hun Nederlands te verbeteren of te perfectioneren is nog zo'n schijnbaar onbelangrijke bijkomstigheid.

Werd het College geraadpleegd in dit dossier? We mogen er toch van uitgaan dat als het over onderwijs gaat en over anderstaligheid in het onderwijs, dat men dan diegenen die expertise hebben opgebouwd, met name de mensen in Brussel, raadpleegt. Zal het College de scholen aanraden om deze richtlijn naast zich neer te leggen? Het gaat om een richtlijn, die blijkbaar niet verplicht moet worden nageleefd. Ik zou graag zien dat het College de moed heeft om de scholen in Brussel aan te raden om die richtlijn te negeren.

Wat zal extra ondernomen worden om het Nederlands als voertaal op school te blijven promoten en stimuleren?

Wij hebben als VGC de voorbije jaren een beleid gevoerd dat inzet op het omgekeerde. Wij hebben altijd ingezet op meer Nederlands op school en buiten de school. De Brede School is erop gericht om kinderen zoveel mogelijk binnen en buiten de school Nederlands te laten spreken, zodat hun kennis van het Nederlands en hun schoolresultaten zouden verbeteren. Hoe zal het College op deze ingeslagen weg verder gaan en alle signalen en maatregelen die het tegendeel willen bereiken, afwijzen?

Het Brussels Nederlandstalig onderwijs rekt op u!

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Leerlingen die thuis een andere taal spreken dan het Nederlands, mogen die ook gebruiken op de speelplaats, en zelfs in de klas. Dat staat in een nieuwe leidraad waarmee het Gemeenschapsonderwijs dit schooljaar aan de slag gaat.

Ik moest denken aan een gesprek dat ik toevallig vorig weekend had met een mama van een vriendinnetje van mijn dochter: een koppel van 2 Vlamingen, hun dochter is de enige Nederlandstalige in haar klas - toeval wil dat het een GO!-school is - en werd uitgesloten omdat ze niet kon meebabbelen in het Frans op de speelplaats. De ouders hebben beslist om

hun kind intensief Frans aan te leren en raadden haar aan om gewoon mee met de andere klasgenoten Frans te spreken. Sindsdien gaat het beter. Segregatie op een Vlaamse school in Brussel omdat een leerling geen Frans spreekt. Dat is de realiteit in Brusselse scholen voor Nederlandstalige kinderen. Ik ken ook verhalen over de kunstacademie in Etterbeek, waar de leerkracht in het Frans lesgeeft aan de Nederlands-onkundige leerlingen.

En dan denk ik terug aan een ander gesprek dat ik een tijd geleden had met mijn Franse overburen. Hun kinderen zitten in een Nederlandstalige school want ze vinden het belangrijk dat hun kinderen Nederlands leren. Zo kunnen ze later gemakkelijker een job vinden. Maar zij klaagden dat hun kinderen op die school - toevallig ook een GO!-school - onvoldoende Nederlands leerden, want er werd te veel Frans gesproken op die school. Dat is Kafka!

Ik heb in de media een hele resem wetenschappers de revue zien passeren. Sommigen zijn laaiend enthousiast over de leidraad, zoals professor Piet Van Avermaet. Sommigen zijn tegen, zoals Dirk Van Damme, diensthoofd van het Centre for Educational Research and Innovation van de OESO.

Maar wat ik vooral heb gehoord, zijn een heel aantal getuigenissen van ervaringsdeskundigen. Leerkrachten en ouders die massaal hun verontwaardiging uiten. Dit is geen buikgevoel, beste mensen. Je leert niet meer Nederlands door minder Nederlands te spreken. Dat zegt de praktijk.

We hebben in de Raad al vaak gesproken over de taalachterstand van de anderstalige leerlingen in het Nederlandstalig Brussels onderwijs. Die is ronduit zorgwekkend en is een rem op hun toekomst. Wat me opviel is dat de oplossing van velen erin ligt om de lat met betrekking tot het Nederlands lager te leggen en de thuistaal een grotere rol te laten spelen op school. Zoals de uitspraken van de collegevoorzitter Guy Vanhengel dat het hoofddoel van het Brussels onderwijs het afleveren is van twee- en zelfs drietaligen. Of het project van de tweetalige lerarenopleiding, dat ervoor zorgt dat Franstalige leraren in het Nederlandstalig onderwijs zullen tewerkgesteld worden. Of de weerstand binnen de VGC om scholen te helpen in het kader van taalscreenings en taalbaden.

De lat wordt lager gelegd. Het hoofddoel van het onderwijs is niet enkel taalkennis Frans en Engels. Het is wél ervoor te zorgen dat de leerlingen klaargestoomd worden voor het hoger onderwijs; ervoor te zorgen dat ze voldoende bagage hebben om die opleiding te volgen waardoor ze het beroep van hun dromen kunnen uitoefenen. Maar om dat doel te bereiken moeten de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs een goede kennis van het Nederlands krijgen. En dat bereiken we door in te zetten op het Nederlands. Niet door de lat voor het Nederlands naar omlaag te halen en de thuistaal te promoten.

"Twijfel niet aan goede bedoelingen. Vlaams onderwijs aanvaardt al te gemakkelijk een lager aspiratieniveau bij migrantenleerlingen. Lage kwaliteit kennis Nederlands hypothekeert nu al hun kansen in het Hoger Onderwijs. Dan stemt de erg naïef-optimistische retoriek in de GO!-nota me niet hoopvol.", zegt Dirk Van Damme van de OESO. (*Opmerkingen van mevrouw Khadija Zamouri*)

Ik ben het daarmee eens. Goed onderwijs haalt het beste uit leerlingen naar boven waardoor ze succeservaringen beleven, basis voor duurzaam welbevinden. Slecht onderwijs is welbevinden kunstmatig creëren door de lat naar omlaag te halen. Slecht onderwijs is leerlingen opgeven, waardoor ze in het hoger onderwijs tegen de muur lopen.

De GO!-Scholengroep Brussel heeft gecommuniceerd dat zij volmondig achter deze leidraad staat. Heeft de collegevoorzitter al contact opgenomen met deze scholengroep om hen te wijzen op het nefaste effect van het toepassen van deze leidraad in de Brusselse context, waar het risico op segregatie door het toepassen van deze leidraad hoger ligt dan in de rest van Vlaanderen, want in Brussel komen de leerlingen ook buiten school niet in aanraking met het Nederlands? Heeft de collegevoorzitter de scholengroep er al op gewezen dat de taalachterstand van vele anderstalige leerlingen, dermate hoog ligt dat deze leidraad een negatieve impact heeft op een succesvolle schoolcarrière?

Voorzitter: mevrouw Carla Dejonghe

De heer Bruno De Lille (Groen): Aangezien men hier met anekdotes goochelt, zal ik er ook maar een ten beste geven. Mijn zoon liep school in de Kleurdoos, een zogenaamde concentratieschool. Zijn vriendinnen en vrienden heetten er respectievelijk Alice, Julien, Marie, Emile, Monika, Oussama, Asim, Sorãia, Wassila, Messim, Adam, Amira, Charlotte, Mohammed, Ibrahim, Ilias, Nabil en Bilal. (*Glimlachjes*) Men kan dit nagaan. Het klopt als een bus, ik heb het zelf gevraagd aan mijn zoon. In deze vriendengroep waren er maar heel weinig kinderen die thuis Nederlands spraken. Een aantal spraken thuis Frans; een aantal anderen spraken thuis Berbers, Turks, Roemeens of zelfs Engels.

Toen mijn zoon er school liep, was het niet verplicht om op de speelplaats Nederlands te praten. Niettegenstaande gebeurde dit meestal wel. Waarom? Omdat het de enige taal was die al deze kinderen gemeenschappelijk hadden. Meestal hanteerden ze tijdens hun speeltijd het Nederlands. Er zat wel eens wat *Maroxelois*, Nederlands met wat Franse en Arabische klanken, tussen. In se spraken ze echter Nederlands.

Ook in de klas maakte men plaats voor de thuistaal. Kinderen leerden goeiedag zeggen in de verschillende talen. Vond er een verjaardag plaats dan zongen ze liedjes in de taal die ze thuis spraken. Mijn zoon was daar trouwens zeer trots op en heeft daar geen trauma aan over gehouden. Zijn Nederlands is in ieder geval zeer vlot. De meeste kinderen uit zijn klas praten trouwens vlot Nederlands. Als men de situatie nu in ogenschouw neemt, stelt men vast dat de meeste van deze kinderen nu in het derde jaar van het middelbaar onderwijs zitten en goed meedraaien in de klas. Eigenlijk werden ze goed voorbereid op een latere schoolcarrière. Ik ben zeer verheugd dat mijn zoon in de Kleurdoos heeft gezeten.

Waarom deed de Kleurdoos dit? Waarom deden scholen die op deze manier werkten dit alles? Zij deden dit vooral omdat zij merkten dat de vroegere methode, die overigens ook in de Kleurdoos werd toegepast, waarbij men poneerde dat men ten allen tijde en overal Nederlands diende te spreken, niet werkte. Men had de school eens doorgelicht. Uit deze doorlichting was gebleken dat de school helemaal niet goed presteerde. Op dat ogenblik heeft de directie beslist om op zoek te gaan naar methodes die beter werken. Wat heeft men vervolgens geconstateerd? Dat, wanneer men de thuistaal kan gebruiken als hulpmiddel, men het niveau van het Nederlands verbetert.

Er zijn heel wat kinderen en scholen die dit hebben gemerkt. Wat heeft het GO! nu gedaan? Het GO! probeert dit te veralgemenen en probeert er voor te zorgen dat niet elke school het warm water moet uitvinden. Het GO! heeft een visietekst uitgewerkt waarin men een aantal instrumenten aanreikt. Op deze manier hoopt men het algemene niveau van het Nederlands

naar omhoog te krijgen. Dit is zowel op de praktijk waarmee het GO! in haar scholen wordt geconfronteerd als op een aantal wetenschappelijke studies gebaseerd.

Wat is er intussen gebeurd? Helaas zijn er een aantal partijen geweest die toen hebben beslist om nog eens op de onderbuik van Vlaanderen te gaan mikken. Men heeft een karikatuur gemaakt van dit voorstel. Men is het gaan voorstellen alsof er klassen zouden gecreëerd worden waarin men nog alleen maar Arabisch zou gaan spreken en men heeft zijn uiterste best gedaan om mensen tegen elkaar op te zetten. De discussie ging dan ook niet meer over het voorstel of over de visietekst maar wel over de karikatuur die men er van heeft gemaakt. *(Opmerkingen van mevrouw Khadija Zamouri)*

En zo zijn we in de idiote situatie beland waarbij men wat niet werkt, wil stimuleren. Wat wel werkt en waarvan men weet dat het in de praktijk toepasbaar is, is men gaan demoniseren en moeilijker gaan maken. Resultaat? De kinderen met de grootste moeilijkheden zullen bijkomend de dupe worden van heel deze discussie. Men maakt een amalgaam van een aantal zaken en stelt dat kinderen geen Nederlands meer zullen leren. Dit klopt niet. Het doel is en blijft om hen beter Nederlands bij te brengen. Men gaat de lat niet lager leggen! In tegendeel: men is het omgekeerde van plan. Men stelt dat er scholen zullen komen waar het Frans de basistaal zal worden. Dit klopt niet. De visietekst zegt net dat dit onmogelijk is en het omgekeerde moet gebeuren. In se is men in een situatie beland waarbij men is gaan discussiëren over zaken die niet zullen gebeuren, die niet wenselijk zijn en die niemand eigenlijk wil.

Welk standpunt neemt het College in over deze visietekst? Sluit de visietekst van het GO! aan bij de visie van het College? Wat is het beleid rond het gebruik van de thuistaal in de scholen die afhangen van de VGC? Welke raad geeft het OCB mee aan de scholen die hier momenteel willen rond werken? *(Applaus bij Groen, sp.a en Open Vld)*

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik zal mijn betoog eveneens beginnen met het vertellen van een anekdote. Dat is hier nu blijkbaar toch de traditie geworden.

Mijn dochter van 10 gaat naar de lokale, Franstalige tekenacademie. Deze school is achter de hoek van ons huis in Sint-Jans-Molenbeek gelegen. Ik heb haar daar naartoe gestuurd zodat ze wat Frans kan leren. Nu blijkt echter dat haar lerares gewoon Nederlands tegen haar spreekt. Het omgekeerde is dus ook waar. Ik heb deze lerares evenwel gevraagd om Frans tegen mijn dochter te praten zodat ze haar Frans wat kan bijspijkeren.

Anekdotes kunnen we overal vinden. Alle zaken hebben zowel een goede als een slechte zijde.

Ik krijg hartkloppingen van het feit dat leerlingen vandaag de dag nog steeds ‘migrantenleerlingen’ worden genoemd. Ik ben hier geboren; ik heb 4 kinderen van respectievelijk 10, 12, 22 en 24 jaar oud. Wie is hier de immigrant en over wie hebben we het? Tenzij het natuurlijk gaat over nieuwkomers die gisteren of eergisteren zijn gearriveerd. Ik vrees echter dat dit niet het geval is. We bevinden ons hier in een parlement en dus niet op de markt of in een café. Bijgevolg moeten we de correcte termen hanteren. Zolang we blijven jongleren met dergelijke termen zullen we geen millimeter vooruit geraken en zullen we niet meer naar elkaar luisteren. *(Opmerkingen van de heer Dominiek Lootens-Stael)*

Eigenlijk heb ik nu nostalgie naar mijn vroeger leven toen ik in de kleuterschool en in de lagere school zat. Toen sprak ik meer Arabisch dan Nederlands. Mijnheer Debruyn is al lang overleden, maar zal echter altijd in mijn gedachten blijven. Zelfs al ben ik geen katholiek en al doet men dit in de islam niet, toch brand ik nog regelmatig een kaarsje voor hem. Mijnheer Debruyn gaf me immers regelmatig een schouderklopje als ik toevallig eens iets in het Arabisch vroeg aan een klasgenootje omdat ik de opdracht in de les niet begreep. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier om een term in een opdracht. Meer bepaald denk ik hierbij aan ‘de oppervlakte van een vierkant’. Ik zat in het eerste leerjaar. ‘Oppervlakte’ was voor mij toen een onbekend begrip. Bij ons thuis was dit geen dagelijkse keukentaal. Iemand verklaarde me toen wat een oppervlakte was. Zo kon ik verder werken in het Nederlands. Ik spreek hierbij enkel over mezelf en heb het zelfs niet over anderen.

Om terug te komen naar het GO!: het gebruik van de moedertaal van anderstalige leerlingen in ons onderwijs, blijft ophef veroorzaken. Het blijft een heikel thema. In de discussies en opiniestukken die de voorbije dagen verschenen, hebben we dit allen kunnen volgen. Iedereen ging er onmiddellijk van uit – en op dat vlak wil ik raadslid Bruno De Lille volgen – dat het GO! de thuistaal zou opleggen. Het Nederlands zou het onderspit moeten delven. Dit is manifest onwaar! Het GO! doet de moeite om iedereen vooruit te helpen. Men heeft het mankement gezocht en gevonden. Ik zie dit bij mijn eigen kinderen die school lopen in Sint-Jans-Molenbeek: het mankement zit bij het feit dat men de opdracht gewoonweg niet begrijpt. Bepaalde termen zijn te abstract. Hierbij stelt het GO! gewoon voor om dergelijke termen in de eigen taal te laten uitleggen. Of het hierbij om Frans, Chinees, Berbers of Arabisch gaat, doet er niet toe. Het betrokken kind moet enkel verder kunnen werken aan de gegeven opdracht. Dit is alles wat het GO! heeft gezegd. De katholieke onderwijskoepel is hierin mee gegaan. Niemand heeft ervoor gepleit om voortaan Arabisch toe te laten op de speelplaats. Niemand heeft dat gezegd. Enkel degenen die niet willen dat we vooruitgaan in deze maatschappij, hebben dit beweerd. Dit zijn de enigen die hier zijn opgesprongen. Ik zal maar niet zeggen op welke wijze zij dit hebben gedaan...

Dit alles wordt trouwens ook heel expliciet gesteld in de visietekst van het GO!. Zo staat er te lezen: *“dat leerlingen en cursisten het Standaardnederlands als instructietaal onder de knie krijgen, bereikt een school niet door zich expliciet te verzetten tegen het gebruik van andere talen en taalvariëteiten. Het gebruik van vreemde talen een weloverwogen en positieve plaats geven en tegelijk ook intensief de focus te leggen op taalontwikkelen lesgeven, vinden wij een sterke aanpak.”*

Uit onderzoek blijkt ook dat het gebruik van de moedertaal positieve effecten heeft op de ontwikkeling van anderstalige leerlingen in hun schoolloopbaan.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Er is ook ander onderzoek.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het is belangrijk om deze discussie op een serene manier te voeren en elke krampachtige reactie te vermijden.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Dit alles gebeurt lang niet altijd even sereen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): We willen vooruitgaan. Zowel het GO! als de katholieke koepel zeggen heel expliciet en duidelijk dat ze op deze manier de leerwinst bij de

leerlingen willen bevorderen en willen werken aan een betere toekomst voor hen zodat ze later burgers worden die goed meedraaien in onze maatschappij.

De voorzitter: Kan mevrouw Zamouri haar vragen stellen?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik beken dat deze materie me niet koud laat.

Ik weet dat collegevoorzitter Guy Vanhengel niet onmiddellijk zelf over heel deze materie beslist. Hoe staat het College echter tegenover het sporadisch gebruik van de thuistaal om het Nederlands sneller te verwerven? Hoe worden scholen, indien het hun wens is om te gaan met de meertalige realiteit, in dit alles begeleid? (*Applaus*)

De heer Paul Delva (CD&V): Men moet vertrekken van de talenten van elk kind. Dat is het beste uitgangspunt voor elk onderwijsdebat. Wanneer bij een kind de thuistaal en de instructietaal niet samenvallen, dan is dat iets dat dit kind onderscheidt. Dan is de kennis van die 'andere' thuistaal een vaardigheid, zeg maar een talent. Ook dat talent moet door de school, de leraren en de leerlingen gerespecteerd, gewaardeerd en gevaloriseerd worden.

De taal die thuis gesproken wordt, behoort tot de eigenheid van een kind. Respect opbrengen voor die eigenheid, is een absoluut basisgegeven. Ik zal hier, zoals ongeveer alle voorgaande sprekers, ook een persoonlijke anekdote vertellen. Onze 3 dochters hebben hun kleuterklasjes hier in Brussel in het Frans gedaan. Het was hierbij onze uitdrukkelijke bedoeling om ze tweetalig te maken. Dit is gelukt. Ik zal nooit vergeten met welke grote glimlach onze jongste dochter op een dag thuiskwam, nadat haar leerkracht haar op school had gevraagd om eens enkele zinnen in het Nederlands te praten en enkele woorden voor haar klasgenootjes te vertalen. Haar kennis van het Nederlands onderscheidde haar immers van de anderen. De valoriserende manier waarop de leerkracht er mee was omgesprongen, had haar veel deugd gedaan. Om in ons jargon te blijven: haar 'welbevinden' was erop vooruitgegaan.

Wetenschappelijke studies wijzen bovendien uit dat een betere kennis van de thuistaal leidt tot een versterking van de instructietaal. Vraag is dan of de school zelf hierin een rol moet of kan spelen.

Gelukkig bepaalt de overheid dat niet allemaal zelf. In onze *verstaatste* samenleving blijft de vrijheid van onderwijs gelukkig nog overeind en kunnen koepels zelf bepaalde richtingen aangeven en volgen.

Ik denk dat we, wanneer we het hebben over het gebruik van de thuistaal op school, een onderscheid moeten maken tussen niet-georganiseerde momenten zoals bijvoorbeeld op de speelplaats, en georganiseerde momenten zoals bijvoorbeeld in de klas. In Brussel praten heel wat kinderen thuis geen Nederlands. Ik vind het dan ook geen goed idee om andere talen dan het Nederlands op de speelplaats toe te laten. Wellicht komt dit weliswaar het welbevinden van de kinderen ten goede. Ik zie echter niet onmiddellijk een verband met een betere kennis van deze thuistaal of van het Nederlands. Verder denk ik dat het gevaar op uitsluiting en op het versterken van grenzen groot is. Ik weet het wel: niet de taal op zich maar het gedrag is vaak de boosdoener. Het lijkt me voor een school echter moeilijk of zelfs onmogelijk om op de speelplaats met dit onderscheid rekening te houden.

Op deze wijze blijft het Nederlands op school niet alleen de instructietaal, maar eveneens absoluut de voertaal. Het vasthouden aan het Nederlands op de speelplaats mag niet

neerbuigend gebeuren. Met de thuistaal van het kind moet ten allen tijde respectvol worden omgegaan.

Abstractie maken van de thuistaal is ook al geen optie.

De taal die moet worden gebruikt in klassikaal verband is een andere zaak. Hierbij zal alles afhangen van de concrete situatie; van een concrete klas in een concrete school. Steeds zal men de finaliteit van de versterking van het Nederlands voor ogen moeten hebben. Ook dit zal, rekening houdend met de specifieke Brusselse context, niet evident zijn. In sommige klassen zijn er heel wat verschillende thuistalen; in andere klassen kan er dan weer een dominantie zijn van een welbepaalde taal. Bovendien is de leerstof ruim en de tijdsperiode krap.

Ik zie niet in hoe de persoonlijke ambities rond de thuistaal op een gestructureerde manier vorm kunnen krijgen in de klas. Wat zeker wel kan in de klas, is het op speelse manier uitdrukken van de waardering en het respect voor andere thuistalen. Wie een thuistaal in de verf zet, zet immers tegelijkertijd ook het kind in de verf.

Onderliggend aan het hele debat ligt natuurlijk de bezorgdheid over de kennis van de instructietaal: het Nederlands. We moeten daarbij – voor elk kind afzonderlijk – de lat zo hoog mogelijk leggen. Ik denk nog steeds dat er kinderen zijn die op het einde van de lagere school en jongeren op het einde van de secundaire school, het Nederlands onvoldoende machtig zijn.

Ik verwijs hierbij ook naar de hoorzitting die we met de Commissie voor Onderwijs en Vorming gehad hebben met de directeurs van de lerarenopleiding. Zij gaven aan dat nogal wat studenten afhaken wegens een te beperkte kennis van de Nederlandse taal, zelfs als ze hun hele schoolloopbaan in het Nederlands hebben afgelegd. Ik vind dat ontzettend erg, want we zetten die jongeren op het verkeerde been. Ook uit de ontgoochelende laatste Programme for International Student Assessment (PISA)-resultaten over taalvaardigheid, bleek dat 17% van de leerlingen het basisniveau niet haalt.

Ik blijf er bij dat het decretale systeem van taalscreenings, taalbaden en taaltrajecten daarin heel nuttig kan zijn en dat daar vandaag onvoldoende gebruik wordt van gemaakt. Natuurlijk moet dat in combinatie gebeuren met taalsensibilisering en met een talenbeleidscoördinator.

Scholen moeten dus altijd andere thuistalen respecteren en valoriseren. In klassikaal verband kunnen er momenten worden ingelast waarbij thuistalen op een speelse en creatieve manier in de verf worden gezet. Op een actieve en gestructureerde manier een thuistaal aanleren lijkt me in Brussel praktisch niet haalbaar. Om de kennis van het Nederlands – instructie- en voertaal – op school te versterken, moeten we op een structurele manier werk maken van de implementatie door de scholen van het decreet rond taalscreenings, taalbaden en taaltrajecten.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik heb met lede ogen het debat over de meertaligheid op school gevolgd. Plots voelde iedereen zich een onderwijsexpert dankzij de eigen ervaringen. Op basis van anekdotes zouden we de toekomst van het onderwijs wel eens organiseren.

Ik heb geen kinderen, dus kan ik ook niet terugvallen op eigen ervaringen. Het deed mij echter heel erg denken aan de woorden van de voormalige Britse minister van Justitie en fervent voorstander van de brexit Michael Gove: “*People in this country have had enough of experts.*” Dat gevoel kreeg ik ook tijdens de discussie van de voorbije week.

Nochtans toont alle wetenschappelijk onderzoek aan dat een positieve houding tegenover de thuistaal kinderen niet alleen helpt om zich beter in hun vel te doen voelen, maar ook leidt tot betere resultaten in de verdere schoolloopbaan en hen bovendien helpt bij het aanleren van het Nederlands.

Laat dat nu net het uitgangspunt zijn van de nota van het GO!. Ik lees een genuanceerde visie, waarin wordt opgeroepen om een positieve houding aan te nemen tegenover de thuistaal. Leerkrachten moeten dus niet bestraffend omspringen met de talige diversiteit van hun leerlingen. De nota wil concrete handvaten aanreiken om beter te kunnen omgaan met de realiteit om zo de kinderen vooruit te helpen.

In de nota staat overigens ook dat het absolute einddoel blijft dat de leerlingen Nederlands leren. We zijn het er allemaal over eens dat daar actief moet aan worden gewerkt, onder meer met taalbad en het aanmoedigen van buitenschoolse Nederlandstalige activiteiten.

Ik heb echter een debat gehoord waarbij politieke spelletjes worden gespeeld op de kap van de toekomst van onze kinderen. Een positief verhaal – alle kinderen de eindmeet doen halen – wordt gebruikt om angst te zaaien voor een diverse samenleving. Daar walg ik van.

Ik ben dus heel benieuwd naar de visie van het College en sluit me verder aan bij de vragen van mijn collega's.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Begin september 2017 publiceerde het GO! haar visietekst *Inspelen op de meertalige realiteit in het GO!*. Enkele elementen uit deze tekst werden eind november 2017 opgepikt door de media, waarbij een weinig genuanceerd debat ontstond.

Op het vlak van taligheid en meertaligheid is de prioriteit voor de VGC het bieden van maximale ontwikkelingskansen voor alle leerlingen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Dat wil zeggen dat de VGC de scholen ondersteunt zodat alle leerlingen de eindtermen behalen. Het gaat dan om de eindtermen voor het Nederlands, voor de andere aangeboden talen zoals Frans en Engels, voor alle specifieke leerinhouden en voor de vakoverschrijdende eindtermen.

Zoals bepaald door de Vlaamse decreetgeving is het Nederlands als instructietaal heel belangrijk aangezien leerlingen zowel Nederlands leren als in het Nederlands leren. Een goede beheersing van het Nederlands blijft een streefdoel voor iedereen. Dat betekent dat we in ons beleid inzetten op Nederlands in en buiten de klas, tijdens en buiten de schooluren. Het is ook één van de belangrijke doelen in onze Brede Schoolwerkingen, het ondersteuningsaanbod van het Onderwijscentrum Brussel (OCB), de subsidiereglementen voor scholen en in de speelpleinwerking.

Naast het behalen van eindtermen en een diploma heeft het onderwijs ook een taak op het vlak van socialisatie en persoonlijke ontwikkeling. Leerlingen moeten enerzijds de kans krijgen om hun talenten en meerlagige identiteit te ontwikkelen en anderzijds moeten ze zich voorbereiden op het samenleven in een diverse, meertalige grootstad.

Aangezien dat geldt voor zowel de anderstalige als de Nederlandstalige leerlingen willen we scholen ondersteunen om de taaldiversiteit optimaal te benutten. We bieden de scholen

ondersteuning aan om een pedagogie te ontwikkelen waarbij zowel de Nederlandstalige als de anderstalige leerlingen maximaal worden gestimuleerd in de ontwikkeling van hun eigen talig potentieel, met de bedoeling de leeransen te verhogen.

Meertaligheid is een realiteit in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De vraag is daarom niet of we rekening moeten houden met de meertaligheid van de leerlingen, maar hoe. De visie op het omgaan met meertaligheid in onderwijs van de VGC en het OCB is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, maar ook op jarenlange ervaring en inzichten uit de praktijk.

We vertrekken daarbij vanuit enkele basisinzichten. Zo is taalontwikkeling een proces van jaren, dat niet voor iedereen gelijk loopt. Het is niet omdat anderstalige leerlingen nog niet hetzelfde niveau van Nederlands beheersen als hun Nederlandstalige leeftijdsgenoten, dat zij te kampen hebben met nefaste taalachterstand. Hun taalontwikkeling is nog volop bezig en moet de kans krijgen om te groeien, zonder geproblematiseerd of gedramatiseerd te worden.

Taalontwikkeling wordt ook beïnvloed door de kwaliteit van de moedertaal of moedertalen. De verwerving van een tweede taal is immers afhankelijk van het vaardigheidsniveau in de eerste taal. Het wetenschappelijk onderzoek is daar sluitend over. Het is dus gemakkelijker om een tweede taal te verwerven wanneer de eerste taal beter ontwikkeld is. Hoe beter de moedertaal of moedertalen ontwikkeld zijn, hoe beter een kind andere talen zal verwerven.

Voorts wordt taalontwikkeling ook beïnvloed door de sociaaleconomische thuissituatie. In kwetsbare gezinnen wordt gemiddeld meer gebruik gemaakt van routinetaal.

Opvoedingsondersteunende initiatieven die inzetten op het belang van de moedertaalontwikkeling thuis, zoals die van *Brusselleer*, zijn dan ook heel belangrijk. Omgekeerd behoeft de kracht van onderwijs als sociaaleconomische motor in de strijd tegen kansarmoede geen betoog.

Daarnaast wordt taalontwikkeling beïnvloed door de interne motivatie voor het leren van een taal en door de wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving. Een positieve attitude van ouders en school ten opzichte van de verschillende talen die een kind leert, motiveert het kind en heeft zo een positieve invloed op het leerproces. Zoals we van leerkrachten verwachten om interesse te hebben voor de taalachtergrond van hun leerlingen, verwachten we ook van de ouders dat ze actief interesse tonen voor de schooltaal: het Nederlands. Het ouderbeleid van de school moet hier de nodige aandacht aan besteden.

Tenslotte vergt het leren van een taal een goed taalaanbod, veel spreekansen en een positieve feedback. Niet enkel kwantiteit is daarbij belangrijk, maar ook de kwaliteit. Overigens is het leren van talen geen *zero-sum game*: het leren van één taal sluit het leren van andere talen niet uit.

Vanuit die basisinzichten werkt de VGC, conform de VGC-visietekst over taalbeleid van 25 november 2010, met de scholen aan een passend taalbeleid op school. De manier waarop dat gebeurt, valt niet uniform in te vullen voor alle scholen. Er is niet één antwoord op de diverse en complexe taalsituaties in onze scholen.

Het OCB hanteert enkele principes die belangrijk zijn voor iedere school die op een goede manier wil omgaan met meertaligheid. Een eerste principe is het rekening houden met en inspelen op de specifieke contextfactoren van de school, zoals bijvoorbeeld de achtergrond en

de noden van de leerlingen. Er is ook het uitwerken van een gedragen visie met het schoolteam, de leerlingen, de ouders en partners. Wat je ook doet, het moet gedragen worden door de gehele schoolgemeenschap. Meertaligheid op school moet ook zichtbaar en bespreekbaar worden gemaakt en de dialoog met leerlingen moet worden aangegaan, met een positieve houding ten opzichte van hun talige achtergrond. Ten slotte moet er ook aandacht zijn voor de resultaten, met regelmatig evaluaties en bijstellingen.

Deze methodiek wordt toegepast in de scholen die een beroep doen op ondersteuning van het OCB. Dat geldt dus ook voor de eigen scholen van de VGC en het buitengewoon onderwijs van Kasterlinden en Zaveldal, al kan de aanpak door bijzondere noden verschillen per individuele leerling.

Als scholen, zoals die van het GO!, doordacht de beslissing namen om thuishalen een duidelijke plaats te geven in de pedagogische aanpak, dan kan dat om verschillende redenen een meerwaarde zijn. Het kan de kennis van de leerkracht over de leerlingen vergroten door het in kaart brengen van het taalgebruik van de leerlingen. Mocht ik zelf opnieuw voor de klas staan, zou ik het leuk vinden om daarmee aan de slag te gaan.

Via de thuishalen in de klas kan er ook aan de taalsensibilisering worden gewerkt. Er is bovendien een positieve impact op het welbevinden en de motivatie van de leerlingen. Het gericht inzetten of toelaten van de thuistaal kan het leerproces ondersteunen, bijvoorbeeld door een medeleerling een korte uitleg te laten vertalen. Realistische afspraken over het taalgebruik op de speelplaats zullen ook sneller door alle leerlingen worden gedragen.

Voor de drie onderwijsnetten speelt de VGC daarin een rol via het concrete aanbod van het OCB.

Omgaan met meertaligheid is een uitdaging voor elke school. Het is de opdracht van elke school om een dynamisch taalbeleid op maat van haar context, mogelijkheden, pedagogisch project en zo meer, te ontwikkelen. Het OCB ondersteunt scholen en leerkrachten in dit proces op verschillende manieren.

Leerkrachten kunnen terecht in de Onderwijsbibliotheek voor achtergrondliteratuur en materialen. Jullie, raadsleden, kunnen daar trouwens ook terecht.

Bij het uitwerken van een talenbeleid kunnen schoolteams een beroep doen op ondersteuning op maat. De OCB-vorming ‘Talenknoop of talenknobbel’ geeft leraren inzicht in meertalige taalverwerving en hoe zij daarop kunnen inspelen in de klas. In de OCB-vorming ‘Spel, spelen, en speelplaats’ krijgt het reflecteren over taal en meertaligheid ook een belangrijke plaats. Dat zijn twee vormen waar dit aspect aan bod komt.

Verder organiseert het OCB sinds het schooljaar 2016-2017 ook een intervisie met meerdere sessies per jaar over meertaligheid. Deelnemende scholen denken er samen na over de verschillende aspecten van meertaligheid: het in kaart brengen van de talen van de leerlingen, omgaan met verschillende talen op de speelplaats, de rol van de Brusselse context, wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de Brusselse onderwijscontext, enzovoort.

Samengevat: de VGC past de visietekst over het taalbeleid uit 2010 consequent toe. We blijven gaan voor de permanente aandacht voor het Nederlands in en rondom de school én voor een open houding ten aanzien van andere talen. De focus van de VGC en van het OCB

blijft liggen op de versterking van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, binnen de krijtlijnen van de goedgekeurde taalbeleidsvisie en binnen de afspraken met de school die het taalbeleid concretiseert.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Sommigen stellen dat we het debat op een serene wijze moeten voeren. Tegelijk wordt wie een woordje van kritiek durft te uiten op de richtlijn weggezet als haatzaaier of paniekzaaier. In tegenstelling tot de anderen zou degene die een woordje van kritiek levert blijkbaar niet vooruit willen. Zij zijn positief, wij zijn negatief.

De heer Bruno De Lille (Groen): Dat is ook zo.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Wij behoren tot de onderbuik. Maar voor de rest is het debat sereen.

Ik stel de vraag wat het nut van deze richtlijn is. Volgens de heer De Lille wordt ze al jaren in de praktijk toegepast.

De heer Bruno De Lille (Groen): Dat is het geval in sommige scholen.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Zou er geen respect zijn voor de thuistaal? Ik heb nog nooit gehoord dat er ergens respectloos over de thuistaal van de kinderen wordt gesproken. Zouden de kinderen die hun thuistaal spreken misschien een pakje slaag krijgen? Daarover heb ik nog niets gehoord. De vraag is dus wat het nut van de richtlijn is. Is het misschien de bedoeling om een polemieek over deze problematiek op te starten?

Ik hoor collega's zeggen dat ze hartkloppingen krijgen als er wordt gesproken over migrantenkinderen.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: U zou best even achterom kijken. Er zit jong publiek achter in de zaal. *(Er zitten lagere schoolkinderen op de publiekstribune.)*

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Dat kan geen kwaad. Als men me zegt dat ik niet langer over migrantenkinderen mag spreken, stel ik daar tegenover dat kinderen van de vierde of zelfs vijfde generatie nog altijd het Arabisch als thuistaal hanteren en jongeren van de vierde generatie nog steeds feest vieren als Marokko een voetbalwedstrijd heeft gewonnen. *(Hilariteit)* Ik behoud mij het recht voor om het woord migrantenkinderen in die context te gebruiken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): En wat dan nog? *(Samenspraken)*

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): We zouden sereen blijven, dacht ik. Ik stel enkel vast dat de VGC veel geld inzet op de Brede School. Ik heb er altijd al achter gestaan om het Nederlands zoveel mogelijk buiten de schoolpoorten te promoten omdat we vaststellen dat kinderen binnen de school bijzonder weinig Nederlands spreken. Als we een klas van 25 kinderen nemen, is de vraag hoeveel minuten per dag een kind Nederlands kan spreken. Meestal zijn het de leraren die zich in de klas 'amuseren' zoals u zou willen doen, collegevoorzitter. Hoeveel tijd per dag heeft een kind om Nederlands te spreken? Dat is bijzonder weinig. Daarom is het van belang dat ook buiten de klas en zelfs buiten de

schoolmuren en als het kan ook thuis een kind in contact komt met het Nederlands of Nederlands spreekt. Elk signaal dat in de omgekeerde richting gaat, is een fout signaal.

Ik heb bij vele collega's een pleidooi voor een taalbad gehoord. De heer Delva had het er over. Het is inderdaad belangrijk dat leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs kunnen volgen en weten wat het begrip 'omtrek' of 'oppervlakte' van een vierkant betekent om geen achterstand op te lopen. Als ze instromen in het Nederlandstalig onderwijs, is het van groot belang dat ze voldoende bagage Nederlands hebben om dat tot een goed einde te brengen. Ik dring aan op het belang van taalbadklassen zodat iedereen kan volgen.

Als de collegevoorzitter stelt dat men de zaak niet mag problematiseren als sommige leerlingen wat achterop zitten met de taalverwerving Nederlands, stel ik dat het misschien wel een probleem kan zijn voor de leerlingen die niet achterop zijn. Daar moeten oplossingen voor komen. Ook voor dat aspect houd ik een pleidooi voor taalbadklassen.

Ik kondig aan dat mijn fractie een motie zal neerleggen.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Ik heb de collegevoorzitter heel uitgebreid de taalvisie van de VGC horen uiteenzetten, maar hij heeft de vraag niet beantwoord. De vraag was of de GO!-leidraad in het VGC-beleid kadert. Of vindt hij dat de GO!-leidraad daar tegenin gaat?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Wat vindt u?

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Ik stel de vraag. Het is duidelijk wat ik vind. Ik hoor veel collega's schermen met wetenschappers. Ik heb hier een lijstje met wetenschappers die net het tegenovergestelde zeggen. Ik wil ze opsommen: Hartmut Esser, SCP, Christine Rossel, Keith Baker en Dirk Van Damme.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): De heer Van Damme is geen wetenschapper.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Laten we aanvaarden dat wij geen wetenschappers zijn. Moet er op school een taalpolitie zijn? Neen. Worden er in de Brusselse Nederlandstalige scholen andere talen dan het Nederlands gesproken? Ja. Moet er een positieve houding zijn tegenover de thuistaal? Natuurlijk. Maar moeten we aan de leerlingen het signaal geven dat er op school geen Nederlands moet worden gesproken? (*Samenspraken*)

Ik hoor zeggen dat de leidraad enkel zegt dat kinderen op school eventjes in de eigen taal kunnen spreken. Dat klopt niet. In de leidraad staat bijvoorbeeld dat bij groepsopdrachten kinderen per thuistaal in groepjes worden onderverdeeld om groepsopdrachten te maken. Dat gaat veel verder dan te zeggen dat er eventjes in de thuistaal mag gesproken worden. Dat gaat ten koste van de kansen van de kinderen. Ik had graag een antwoord van de collegevoorzitter op mijn vraag. Vindt u dat de GO!- leidraad past in de VGC-taalvisie of vindt u dat de leidraad daarmee in strijd is?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik heb daar uitvoerig op geantwoord. Ik beschouw mijn antwoord als gegeven.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Kunt u het herhalen? Ik heb het blijkbaar niet gehoord.

De heer Bruno De Lille (Groen): U kunt het verslag nalezen. (*Samenspraken*)

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): U hebt uw eigen visie uiteengezet. Mag ik u dan vriendelijk vragen om nog eens te zeggen of de GO!-leidraad al dan niet in overeenstemming is met de VGC-taalvisie, ja of neen?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat is het nu net. Die vraag kun je niet met een ja of neen beantwoorden.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Dat is duidelijk. Ik denk dat de peiling in de media waaruit duidelijk blijkt dat de overgrote meerderheid van de mensen tegen de GO!-leidraad is, wel degelijk een rol in speelt in uw weigering om een antwoord te geven op mijn vraag.

De heer Bruno De Lille (Groen): Ik ken een peiling die zegt dat 7 op 10 Vlamingen vindt dat de N-VA niet het goede antwoord geeft op de zaken.

Sommige mensen schermen met een hele reeks wetenschappers. Ik heb veel respect voor wetenschappers. Zij hebben zich ook in deze discussie laten horen. Er is wel een verschil tussen een wetenschapper die zijn mening geeft of een studie die specifiek over dit onderwerp handelt en de zaken degelijk heeft bekeken. We moeten vaststellen dat het overgrote deel van de studies die dat onderwerp behandelen, positief staan of zeggen dat het resultaat neutraal is, maar meestal goed uitpakt voor het welbevinden van de leerling. Er zijn nauwelijks studies die van oordeel zijn dat het niet goed is.

Mevrouw Liesbeth Dhaene (N-VA): Dat is niet waar.

De heer Bruno De Lille (Groen): We moeten vooral aandacht hebben voor de resultaten want daar gaat het om. Ik treed de collegevoorzitter daarin bij. Er is niemand die zegt dat we methoden willen invoeren die tot een minder goede beheersing van het Nederlands zouden leiden. Het tegendeel is waar. De hele discussie gaat er precies over om ervoor te zorgen dat onze leerlingen zo goed mogelijk Nederlands leren. Ik merk dat sommige mensen zeggen dat een bepaalde methode goed heeft gewerkt voor hen en dus niet moet veranderen, maar in de praktijk merken we dat diezelfde methode misschien niet voor iedereen even goed werkt.

Willen we betere resultaten, dan moeten we bereid zijn de methoden in vraag te stellen en te zoeken naar nieuwe methoden die beter werken. Natuurlijk moet de kennis van het Nederlands goed zijn en zelfs beter dan vandaag in sommige gevallen. Het GO! zoekt net naar een methode om dat doel te bereiken. Het is vreemd om enerzijds te stellen dat de methode niet werkt en er anderzijds toch aan vast te houden. Eigenlijk is dat in tegenspraak met wat ze zeggen.

Wat de discussie over de speelplaats betreft, mogen kinderen niet worden uitgesloten. Natuurlijk mag er niet worden gepest en zijn klikjes te vermijden. Maar speeltijd is speeltijd. Als mensen hier even naar de koffiekamer gaan en er wat kletsen of de krant lezen, dan zetten we er ook geen bewaker bij die moet waken of ze de beleidsnota doornemen in plaats van de krant of alleen maar over de inhoud van de interpellaties babbelen. Ontspanning is nodig om de andere leermomenten beter te benutten. Niemand zal anderstalige leerlingen aanmoedigen om de thuistaal te spreken, maar in sommige gevallen kan het wel. En als er zich klikjes vormen, moet er iets tegen worden ondernomen. Maar het is niet omdat iedereen Nederlands spreekt, dat er geen klikjes zijn.

Er moet actief worden ingezet op sociale vaardigheden, zoals we hebben gezien in de school in Anderlecht tijdens ons bezoek. Er kunnen afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld als een kind een vreemde taal spreekt, kan er een taal worden gebruikt die iedereen begrijpt. We moeten niet negatief staan tegenover de thuistaal, maar we moeten iets zoeken om kinderen samen te leren spelen, maar niet op de manier die sommige mensen hier naar voor schuiven.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil eerst en vooral de collegevoorzitter bedanken voor de zorg en de gedetailleerde uitleg die werd gegeven over de visietekst van de VGC rond meertaligheid. Daarin wordt duidelijk gezegd dat het stimuleren van de eigen taal er is om de slaagkansen van leerlingen te verhogen. Dat is deels een antwoord op de vragen van de heer Bruno De Lille. De collegevoorzitter heeft punt voor punt de basisinzichten opgenoemd. Het allereerste punt stelde dat taalontwikkeling niet voor iedereen gelijk loopt. Dit werd onmiddellijk gekoppeld aan de visietekst van de VGC, die ook niet door iedereen en elke school uniform kan worden ingevuld. Dat is ook zo. De uitleg van de collegevoorzitter stemt overeen met de visie van het GO! en geeft exact antwoord op de gestelde vraag.

Ik vind het jammer dat bepaalde collega's vandaag nog steeds denken dat onze leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs *ex cathedra* les geven. De tijd waarin de leerkracht zijn les gaf en de kinderen moesten luisteren, ligt al 10 jaar achter ons. Door alles wat we in ons onderwijs hebben gedaan zijn onze leerkrachten managers geworden. Zij zorgen er voor dat er veel in groep wordt gewerkt, waardoor de leerlingen veel spreekkansen krijgen. Zelfs het sturen van een leerling naar de directeur gebeurt nu met een gesproken boodschap. Onze leerkrachten staan vandaag veel verder dan bepaalde collega's denken.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Hoeveel minuten per dag spendeert men daaraan?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben dus heel blij met de visie van de VGC. De VGC is mee met zijn tijd en wil dat onze leerlingen allemaal vooruitgaan in onze maatschappij door hen te stimuleren. Ik herinner me een tijd, niet eens zo lang geleden, toen in de school van mijn eigen kinderen briefjes hingen om aan te geven in welke zones men Nederlands moest spreken. Het spreken van andere talen werd dan bestraft met een rode kaart of een strafstudie.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Wat is er nu erg aan het feit dat men Nederlands moet spreken in een Nederlandstalige school?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Die tijd is voorbij. Je wordt niet meer bestraft omdat je een eigen thuistaal hebt en nog met de ouders aan de schoolpoort afscheid neemt in de eigen taal.

Ik ben heel blij met deze evolutie. Hiermee geraken we gezamenlijk vooruit naar een betere toekomst.

De heer Paul Delva (CD&V): In dit gefragmenteerd en gepolariseerd debat vallen mij twee zaken op waarover we het wel allemaal eens zijn. Soms is het goed om te kijken naar wat ons verbindt. Zelfs in dit moeilijke debat zijn er dingen die ons verbinden. Ten eerste is er een absoluut respect voor de thuistaal van kinderen, wanneer die thuistaal anders is dan de instructietaal. De thuistaal maakt deel uit van de eigenheid van het kind. We moeten daarmee respectvol en valoriserend omgaan. Ten tweede is er het belang dat we hechten aan het

Nederlands als instructietaal en de vaststelling dat we er nog niet zijn. We moeten manieren zoeken om de kennis van de instructietaal te versterken.

De wegen die we daarvoor moeten volgen, verschillen heel duidelijk. De meningen zijn daarover bijzonder verdeeld. Het debat is helemaal niet gesloten, maar minstens die twee punten brengen ons samen. Zij kunnen ons misschien leiden naar een meer serene debat dan dat van vandaag. Het thema is niet afgesloten. Het verbindt ons allemaal en we hebben geen keuze. De tienduizenden kinderen die vandaag in onze scholen zitten, verdienen de allerbeste toekomst. Dat zal gebeuren met een betere kennis van de instructietaal dan vandaag.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): Wat willen we uiteindelijk allemaal? Dat zoveel mogelijk Brusselse kinderen slagen in hun schoolcarrière en dat leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs Nederlands spreken. Die ambities delen we. Onderzoek toont aan dat dat allebei mogelijk is indien men duidelijke, concrete en positieve afspraken maakt over het gebruik van de thuistaal op maat van elke school. Het GO! heeft dat begrepen. Ik ben blij dat ook het College dat goed heeft begrepen.

- *De incidenten zijn gesloten.*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 60)

De nieuwe Mediahub Brussels

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd, en Brussel Sven Gatz deed in zijn beleidsbrief een verrassende aankondiging. Hij zou 500.000 euro vrijmaken voor de opstart van Mediahub Brussels. Dat moet het referentiecentrum worden voor vernieuwing in de Brusselse mediasector. Media is een belangrijke sector voor Brussel. Die sector is verantwoordelijk voor 2,4% van de totale economische output van Brussel en voor 2,7% van de Brusselse tewerkstelling met 16.000 jobs. Met een groei van 2,5% zit de sector de afgelopen jaren in bloei. Er is in Brussel een dichte concentratie aan werkgevers uit de nieuwsmedia, radio- en tv-omroepen, audiovisuele producenten, nieuws- en fotoagentschappen, pre-media en spelers uit de reclame- en marketingwereld.

Ik citeer uit de beleidsbrief van minister Sven Gatz: *“De Mediahub moet de sector toelaten haar economisch potentieel verder te benutten en de immer groter wordende uitdagingen door internationalisering en digitalisering aan te gaan.”* en *“Mediahub Brussels zal een platform zijn dat de talrijke initiatieven op vlak van media en innovatie centraliseert, kennisuitwisseling faciliteert, internationalisering in het hart van Europa stimuleert en ook zelfstandig een aantal taken op vlak van onderwijs en onderzoek op zich neemt, zoals de inrichting van een postgraduaat media economics.”*

Concreet krijgt de nieuwe hub twee opdrachten, namelijk informatieverstrekking en investering. Dat eerste luik gaat over kenniscreatie, kennisdeling en opleiding. Met kenniscreatie wordt het verzamelen van data over nieuwe vormen van mediaproductie, - distributie en -consumptie bedoeld. Deze inzichten worden dan gedeeld op conferenties, workshops en opleidingen. De tweede opdracht gaat over investeringen in doctoraatsstudies. Via het netwerk van Mediahub zal het voor onderzoekers veel gemakkelijker zijn om toegang te krijgen tot informatie en data binnen de sector. Ook zal Mediahub vraaggedreven onderzoek, namelijk onderzoek op vraag van en in nauwe samenwerking met spelers uit de

sector, stimuleren. Ten slotte zal er begeleiding zijn van start-ups bij het uitzoeken van doorgroeitrajecten en financieringsmogelijkheden.

Vlaams minister Sven Gatz heeft met Mediahub een interessant project gelanceerd. Hij heeft echter vaak de neiging om grote spelers te verkiezen boven kleinere spelers. Dat hebben we bijvoorbeeld gezien bij de verdeling van de structurele subsidies van het Kunstendecreet. Op dezelfde ministerraad waar de beleidsnota van Vlaams minister Sven Gatz werd goedgekeurd, werd trouwens ook een subsidie van 910.000 euro strategische transformatiesteun toegekend aan het Mediahuis, al komt die uit het budget van Vlaams minister Philippe Muyters. Het valt dus nog af te wachten wat dit concreet zal betekenen voor de onafhankelijke mediaspelers.

In België hebben die kleine onafhankelijke mediaspelers het steeds moeilijker om zich te handhaven, omdat de grote jongens zich consolideren en tegelijkertijd serieus veel overheidssteun krijgen. Denk bijvoorbeeld aan een tarief van 0% BTW voor gedrukte pers, terwijl online wel 21% wordt aangerekend en aan steun voor de verdeling via bpost. In Brussel zijn er een aantal van die kleinere spelers aanwezig, zoals *MO**, *Brussels Express* en *DeWereldMorgen.be*.

Welke rol hebt u gehad in het uitwerken van dit initiatief? Komt er op een of andere manier steun van de VGC voor de Mediahub?

Wat is de rol van *BRUZZ* in Mediahub Brussels? Zullen zij actief betrokken worden? Komt er samenwerking met Franstalige mediabedrijven?

Hebt u zicht op het taalbeleid van de Mediahub? Gezien de grootstedelijke context is het aangewezen dat communicatie in meerdere talen wordt gedaan.

Hebt u zicht op de structuur van Mediahub Brussels? Welke vennootschapsvorm zal Mediahub Brussels aannemen en wie zijn de aandeelhouders?

Worden de hogescholen en universiteiten die richtingen inzake media aanbieden, zoals het Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound (RITCS) of Institut des Hautes Études des Communications Sociales (IHECS), betrokken bij dit project?

Welk beleid ontwikkelt u over onafhankelijke mediaspelers? Zelfs al zijn de bevoegdheden van de VGC over de media beperkt, toch kunt u initiatieven nemen om onafhankelijke mediabedrijven te steunen of om het probleem aan te kaarten bij uw collega's in de Vlaamse of federale regering.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V): Ik sluit me aan bij de vragen van mevrouw Annemie Maes. Dit initiatief wordt gelanceerd door de Vlaamse Regering. De vraag is wat de Mediahub Brussels zal inhouden en hoe die in Brussel wordt uitgebouwd. Wordt de VGC daarbij betrokken? Via de media vernamen we dat er een subsidie van 500.000 euro zal worden gegeven. Die zal echter na drie jaar uitdoven. Wat betekent dat? Zal de Mediahub vanaf dan financieel op eigen benen moeten staan? Dat veronderstelt dat de Mediahub Brussels eigen inkomsten genereert. Kan het collegelid ons iets meer vertellen over het businessmodel van de Mediahub?

Wanneer zal de Mediahub operationeel worden? Hoe zal de structuur eruit zien? Hoeveel mensen zullen er werken?

Waar zal de Mediahub worden gevestigd? Is dit op de Reyers-site, waar een heuse mediacampus wordt uitgebouwd? Zal er worden samengewerkt met het Franstalige *Maison des Médias*, dat daar zal zijn gevestigd? Ook de Franstalige zender *BXI* zal daar worden gehuisvest.

Op welke wijze wordt gewaarborgd dat kleinere mediaspelers en ICT-bedrijven bij de Mediahub worden betrokken? Is dat de bedoeling? Vaak zijn kleine bedrijven de drijvende kracht achter innovaties in de mediasector. Het gaat dan bijvoorbeeld om productiehuisen, bedrijven die apps ontwikkelen en kleinschalige nieuwswebsites. Die bedrijfjes kunnen vaak korter op de bal spelen dan grote bedrijven. Het is belangrijk om ook hen te betrekken bij de Mediahub Brussels, waar innovatie blijkbaar centraal staat. Hoe worden zij erbij betrokken?

Waren er contacten met *BRUZZ* of met de VRT om deel te nemen aan de Mediahub? Zo ja, wat was het antwoord van die mediabedrijven?

Wegens de functie als Europese hoofdstad hebben veel Europese mediabedrijven een zetel in Brussel. Onze hoofdstad huisvest eveneens correspondenten van internationale nieuwsmedia. Die internationale aanwezigheid is zonder meer een troef voor onze hoofdstad. Worden ook zij betrokken bij die Mediahub Brussels?

Zullen de onderwijsinstellingen daarbij worden betrokken, zoals bijvoorbeeld de VUB of de KULeuven Campus Brussel, die een opleiding Journalistiek aanbiedt?

Collegelid Pascal Smet: Ik voel me een beetje ongemakkelijk, want men stelt mij vragen over een initiatief van Vlaams minister Sven Gatz. Ik wil wel de vertolker zijn van zijn initiatief, maar eigenlijk heb ik hier niet veel mee te maken. Dat zal ook blijken uit de soms korte antwoorden.

Was ik betrokken bij dit initiatief? Neen.

Zal de VGC daarin een rol spelen? Ik denk het niet. Die rol zal zeer klein zijn.

Wat is de rol van *BRUZZ*? Ik heb begrepen dat *BRUZZ* permanent zal zetelen in de stuurgroep.

Wat is het gevoerde taalbeleid van de Mediahub? Ik hoor dat men het Nederlands en het Engels zal gebruiken.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Het Engels, maar niet het Frans?

Collegelid Pascal Smet: Ik heb begrepen dat het Engels de taal is op internationale colloquia. Sommigen in deze stad hebben blijkbaar nog niet begrepen dat Engels nu eenmaal de internationale taal is. Het is niet omdat het Verenigd Koninkrijk misschien ooit de Europese Unie zal verlaten - hoewel ik daarover mijn twijfels heb -, dat het Engels geen internationale taal meer is. Engels zal de komende jaren de internationale taal blijven. Als dat al verandert, zal het Chinees die rol overnemen.

Het is een project van drie jaar dat in samenwerking met de VUB wordt uitgewerkt. Nadien moet dat zelfstandig kunnen verder werken. De bedoeling is dat er met iedereen kan worden

samengewerkt. De Mediahub Brussels die aan de VUB zit, zal ervoor zorgen dat alle informatie doorstroomt. Dat principe bestaat al in andere wetenschappelijke domeinen.

Wat doet de VGC? Ze heeft 81.000 euro voor mediaprojecten. We hebben nog geen vraag gekregen van de mediaspelers die u noemt, mevrouw Maes. Die zijn wel in Brussel gevestigd, maar de werking overstijgt Brussel. Als het gaat over een specifieke Brusselwerking en het past in ons beleid, willen we dat wel bekijken.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Zoals u hebt aangekondigd, vind ik het eigenlijk een heel zwak antwoord. Dat weten we natuurlijk ook. Het initiatief komt uit Vlaanderen. We hebben het tijdens het debat hiervoor gehad over het onderwijs. Die krijtlijnen worden ook in Vlaanderen vastgelegd, maar er is wel een vertaalslag op Brussels niveau. U bent er niet bij betrokken. Gezien de grote aanwezigheid van mediabedrijven is de eerste vraag: waarom bent u er niet bij betrokken?

Collegelid Pascal Smet: Omdat dat gewoon niet nodig is.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Gezien de rol van *BRUZZ*, vindt u het niet nodig om erbij betrokken te zijn als er hier in Brussel een Mediahub Brussels wordt opgericht,

Collegelid Pascal Smet: *BRUZZ* zal daar een rol in spelen, maar ik moet de papa van *BRUZZ* niet zijn. *BRUZZ* is zelfstandig genoeg om daarin zelf op te treden en heeft dat ook gedaan. Ik geloof in de raad van bestuur van *BRUZZ*.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Media is ook een van uw bevoegdheden. Die neemt u weinig serieus.

Collegelid Pascal Smet: Mevrouw Maes, ik behoor niet tot degenen die zichzelf opblazen en oppompen. Ik ken mijn plaats en ik weet waar er een toegevoegde waarde is er waar er geen is. De VGC vindt het initiatief van Vlaams minister Sven Gatz een goed initiatief. We moeten niet overal onze neus insteken als het niet nodig is.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Het is geen kwestie van uw neus erin te steken. Het gaat erom dat u mee betrokken bent bij Mediahub Brussels, dat hier plaats heeft, en dat er synergieën zijn. Dat u samen uw bijdrage, hoe klein ook, levert aan een groot verhaal. Ik hoor u dat niet zeggen. U zegt eigenlijk dat u er niet bij betrokken bent en dat u het weet van horen zeggen. Dat is eigenlijk een vrij flauwe houding.

Collegelid Pascal Smet: Dat is de werkelijkheid. Ik wil u wel antwoorden, mevrouw Maes, maar u stelt mij vragen over een initiatief dat Vlaams minister Gatz heeft genomen en waar de VGC niet bij betrokken is. Het is logisch dat ik u beperkte informatie geef want de VGC heeft er tot op heden niets mee te maken. Ik zie ook niet in waarom ze daar een toevoeging aan zou kunnen leveren.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Dat is een andere visie. U stelt mij daarin teleur. Ik had iets meer van u verwacht

Collegelid Pascal Smet: Ja, dat kan gebeuren.

- *Het incident is gesloten.*

De aanwezigheid van illegalen in scholen en culturele instellingen

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Meer en meer scholen, kinderdagverblijven, theaters, culturele instellingen en woongroepen schrijven zich in op een platform om illegalen een slaapplek aan te bieden. Het gaat voornamelijk om illegalen die in het Maximiliaanpark verblijven. De meesten onder hen zouden komen uit landen zoals Soedan, Eritrea, Egypte, Syrië en Afghanistan.

Het Elsense Theater Varia heeft bijvoorbeeld al een keer zeven illegalen te slapen gelegd in een zaaltje naast de bar. Dansgezelschap Compagnie Thor in Sint-Joost-ten-Node huisvest vaak illegalen in een atelier.

Hebben er zich ook scholen van het Nederlandstalig onderwijs of instellingen die vallen onder de VGC ingeschreven op dit platform? Indien ja, hoe wordt dat praktisch geregeld? Zijn er dan ook steeds personeelsleden aanwezig? Doen ze dat op vrijwillige basis?

Wat gebeurt er verzekeringstechnisch indien er wat zou gebeuren, bijvoorbeeld een val, brand, diefstal of schade? Denk maar aan de Begijnhofkerk die brand heeft gevat door het verblijf van illegalen enkele jaren geleden.

Wat gebeurt er als een instelling of school die valt onder de controle van de VGC, zich zou inschrijven op dit platform? Acht u het opportuun dat zo'n school of instelling zich zou inschakelen in hulp aan illegale activiteiten? Daarover gaat het nog steeds. Het herbergen van iemand die illegaal in het land is, is eigenlijk strafbaar. Acht u het opportuun dat een Nederlandstalige school die ressorteert onder de VGC, daarvoor personeel beschikbaar zou stellen? Hoe zit het met de verzekeringen ter zake?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik heb het voorrecht hier te kunnen spreken over dit onderwerp met de ondersteuning van een gewezen commissaris voor de vluchtelingen. Hij zal mij verbeteren mocht ik mij vergissen. (*Glimlachjes*)

Collega's, sta me toe even te nuanceren dat het vanuit humanitair standpunt niet verboden is om mensen een overnachting of een maaltijd aan te bieden. Dat is op zich geen illegale activiteit.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Herbergen of huisvesten is wel illegaal.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Het doelpubliek van de acties van dergelijke platformen omvat ook niet noodzakelijk enkel mensen zonder wettig verblijf, maar ook asielzoekers, mensen met een precair verblijf, erkende vluchtelingen of nieuwkomers. Bij de VGC-administratie zijn geen opvangacties binnen de VGC-onderwijsinstellingen of binnen de gemeenschapscentra bekend.

Daarnaast zijn er nog andere organisaties in het brede Nederlandstalig netwerk in Brussel waarvan de VGC niet de inrichter is. Voor zover niet verboden door overeenkomsten kan eigenlijk elke organisatie vanuit haar maatschappelijke visie of engagement beslissen om een dergelijke actie al dan niet op te zetten.

Of er in het Nederlandstalig netwerk organisaties zijn die overnachtingsmogelijkheden aanbieden, is de administratie niet bekend. Hoe eventuele deelnemers een dergelijke opvang praktisch en personeelsmatig organiseren, is uiteraard hun interne organisatie.

Verzekeringen zijn daarin zeker een aandachtspunt. Een ongevallenspolis dekt doorgaans enkel het welomschreven risico waarvoor ze is afgesloten. Het is niet vanzelfsprekend dat schade door 'occasionele niet-betalende nachtelijke opvang van derden' gedekt is door een polis-, maar dat is evenmin bij voorbaat uitgesloten.

Bij de VGC-onderwijsinstellingen is het bijvoorbeeld zo dat elke activiteit die buiten het normale schoolleven en de schooluren valt, moet gesignaleerd worden aan de verzekeraar. Maar die bepaling geldt niet automatisch voor polissen van andere scholen. Idem voor gemeenschapscentra: overnachtingen (behalve van de conciërge) worden niet gevat in de basispolis en moeten aan de verzekering gemeld worden. Maar voor andere culturele instellingen dan de VGC-gemeenschapscentra zijn de polisvoorwaarden mogelijks anders.

Kortom: eigenlijk is een screening van de polis(sen) door de organisatie nodig wanneer zij een dergelijke actie zou willen opzetten. Zo niet bestaat het risico dat bij een schadegeval de verzekeraar niet tussenkomt of de onkosten later zal verhalen, met alle gevolgen van dien.

U stelt ook de vraag wat er gebeurt bij een persoonsongeval, aangezien personen zonder wettig verblijf doorgaans geen ziekteverzekering hebben. Als 'genodigde' in de locatie kan - nadat blijkt dat er geen ziekteverzekering tussenkomt - de ongevallensverzekering of de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie aangesproken worden. Er bestaat daarnaast ook een procedure 'dringende medische hulp', die via de OCMW's loopt.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): U hebt omstandig geantwoord op mijn vraag over de verzekeringen. Maar zoals het voorbeeld over de Begijnhofkerk aantoonde, is dat bijzonder belangrijk. De Begijnhofkerk, de mooiste barokke kerk van deze stad trouwens, is op een dergelijke manier voor een stuk verwoest. Het is dus niet onbelangrijk. Anderzijds stel ik uit uw antwoord vast dat het probleem zich op dit ogenblik niet stelt. Dat is misschien het best zo.

- Het incident is gesloten.

De ontplooiing van het concept tienerschool in Brussel

De heer Paul Delva (CD&V): U weet dat ik het dossier rond de ontwikkeling van de tienerschool met veel interesse volg. Het is van april geleden dat ik daarover een stand van zaken vroeg. Op basis van de gelanceerde website tenerschool.brussels veronderstel ik dat er sindsdien enkele belangrijke stappen gezet werden. Ik ga niet opnieuw in op het concept van de tienerschool. Ik denk dat we daarvan ondertussen allemaal wel voldoende op de hoogte zijn. Vorige keer zei u ook dat de opvolging *work in progress* is. Ik ga graag in op het huidige *work in progress*.

In de laatste bespreking binnen deze Raad over de tienerschool lag er een belangrijke klemtoon op de inschrijfprocedure. Via de website leer ik dat er een oplossing werd uitgewerkt. Daarnaast is er een gemeenschappelijke ontwikkelingsgroep die ongeveer tweewekelijks samenkomt met inhoudelijke medewerkers van de verschillende betrokken scholen, schoolmakers en het OCB. Vanaf september zou die groep versterkt worden met

extra leerkrachten uit de scholen, een ouder, de Odisee-lerarenopleiding en de pedagogische begeleidingsdienst.

Ook over onder andere de nood aan bijkomende omkadering waren er nog enkele vragen onbeantwoord. Ik denk dat er daarover ondertussen meer duidelijkheid moet gekomen zijn. Daarnaast zijn er ook nog infrastructurele dossiers lopende.

Hoe is de inschrijfprocedure die nu online staat tot stand gekomen? Hoeveel kinderen zijn ondertussen reeds aangemeld binnen de voorrangperiode? Ik veronderstel dat de voorrangperiode voor broers en zussen en kinderen van het personeel achter de rug is. Hoeveel plaatsen zijn er in totaal? Hoe zullen kinderen na het vierde jaar tienerschool, dus na het tweede jaar huidig secundair onderwijs, in de toekomst doorstromen naar de laatste jaren van het secundair onderwijs? Kunt u, met andere woorden, nog eens het totaalverloop van de tienerschool toelichten van inschrijving tot einde en de doorstroming naar het 'reguliere onderwijs'? Het is nuttig om even de puntjes op de i te zetten en uit te leggen hoe dat van a tot z verloopt. Een aantal ouders zou daarmee gediend zijn.

Zijn de onzekerheden over de extra omkadering ondertussen opgehelderd? Wat is de laatste stand van zaken over de infrastructurele aanpassingen aan de accommodatie in Anderlecht? Hoe schieten de werkzaamheden op? Werd er voor het project in Schaarbeek ondertussen een uitvoerder aangeduid?

Is de samenstelling van de gemeenschappelijke ontwikkelingsgroep ondertussen gewijzigd en is dat definitief? Hoe zijn de leerplannen van het katholieke onderwijs die gebruikt werden voor het curriculum, herwerkt in de richting van het concept van de tienerschool?

Vanuit Odisee loopt een onderzoeksopdracht die aansluit bij de ontwikkeling van de Brusselse Tienerschool. De onderzoeker zou, zoals in mijn vorige vraag al aangehaald, ook deelnemen aan de gemeenschappelijke ontwikkelingsgroep. Welke stappen werden er binnen die onderzoeksopdracht ondertussen gezet? Welke insteken werden ondertussen meegenomen in de gemeenschappelijke ontwikkelingsgroep?

Ik krijg dus graag een algemene stand van zaken van de tienerschool die in september van start gaat. Het is goed dat er op voorhand zoveel mogelijk duidelijk is.

De heer Bruno De Lille (Groen): Ook wij geloven in het concept van de tienerschool. Dat neemt niet weg dat we toch een paar praktische vragen willen stellen.

Heeft men al een idee hoe men de overgang tussen het 6de leerjaar van het lager onderwijs (LO) en het 1ste leerjaar van het middelbaar onderwijs (MO) zal opvangen? In een tienerschool wil men het 5de en 6de jaar LO samenvoegen met het 1ste en 2de jaar MO om die schooljaren beter op elkaar af te kunnen stemmen en de leerlingen aldus beter te kunnen begeleiden. Een onderwijzer uit het 6de leerjaar LO mag echter niet lesgeven in het 1ste leerjaar SO en omgekeerd. Daarvoor bestaat er immers geen wettelijk kader.

Hoe kunnen we de leerlingen die zich inschrijven voor het 1ste jaar in de tienerschool, garanderen dat zij bij de overstap naar het middelbaar onderwijs in diezelfde tienerschool zullen kunnen blijven? Vandaag bestaat er immers geen enkele garantie dat wie school loopt in een basisschool waaraan een middelbare school is verbonden, automatisch ook terecht kan in die middelbare school.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Ik stel me heel wat vragen bij een dergelijke tienerschool. In het kader van de onderwijshervorming heeft Vlaanderen binnen zijn bevoegdheid een duidelijke keuze gemaakt. Vlaanderen wil niet experimenteren met zijn onderwijs en geen structuurhervormingen doorvoeren. Vlaanderen wil enkel bijsturen, waar nodig. (*Rumoer*)

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Voor u gaat dus alles heel goed met het Vlaamse onderwijs?

Collegelid Pascal Smet: We zullen over 20 jaar eens zien wie de doodgravers van het Vlaamse onderwijs zijn!

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA) : Vlaanderen heeft de belangrijke beslissing genomen ... (*Herhaalde onderbrekingen van collegelid Pascal Smet*) ... om niet mee te gaan in een uitgestelde studiekeuze.

Collegelid Pascal Smet: En dat is een grote vergissing!

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Al in het basisonderwijs komen grote verschillen tussen leerlingen tot uiting, zowel qua interesses als qua vaardigheden en qua talenten. Leerlingen die de leeftijd hebben om over te schakelen naar het middelbaar, toch langer samen houden in een tienerschool is afbreuk doen aan de mogelijkheden van de leerlingen.

De optie van zo een tienerschool stelt de leraars voor de aartsmoeilijke opdracht om tegemoet te komen aan de heel diverse talenten van de leerlingen. Denk eraan dat het Franstalig onderwijs een brede eerste graad van twee jaar heeft en ik denk niet dat dit een voorbeeld is om te volgen! Finland heeft ook ervaring met dat systeem en het boert daar achteruit. (*Onderbrekingen van sp.a, Groen en Open Vld*)

Mevrouw Khadija (Open Vld): De leerlingen moeten zich nog inschrijven en u komt al kritiek spuien! (*Hilariteit*)

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Inderdaad. Vlaanderen maakt namelijk een keuze waarvoor het bevoegd is. Maar de VGC zegt dat het een tienerschool wil uitbouwen waarbij de twee laatste jaren van het lager onderwijs worden samengevoegd met de twee eerste jaren van het middelbaar onderwijs. Via een omweg wordt er aldus een brede eerste graad gecreëerd met uitgestelde studiekeuze. Met die tienerschool kiest de VGC via een omweg voor een onderwijsconcept dat diametraal ingaat tegen de beleidskeuzes van Vlaanderen. En los van de vraag of de VGC met die beslissing haar boekje niet te buiten gaat, hou ik mijn hart vast voor de gevolgen van dat experiment voor de leerlingen zelf.

Ik sluit me aan bij de vragen van de heer Delva, zeker op het vlak van de voorrangsregel. En bijkomend nog deze vraag: hoe wordt er in de tienerschool omgegaan met de test op het einde van het basisonderwijs waarbij er wordt nagegaan of de leerdoelen zijn bereikt?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: De Brusselse tienerschool is een innovatief pedagogisch project dat tot stand is gekomen onder impuls van de VGC en gekoppeld is aan ambitieuze infrastructuurprojecten in Schaarbeek en Anderlecht waarbij de VGC betrokken is. Ik verwijst

desbetreffend naar mijn antwoorden in de Commissie voor Onderwijs en Vorming en in de plenaire zitting van 27 april 2016, 18 november 2016 en 18 april 2017.

De tienerschool in Anderlecht gaat van start op 1 september 2018. Voor de tienerschool in Schaarbeek is het wachten op 1 september 2019. Voor het schooljaar 2018-2019 is voor de tienerschool in Anderlecht de gewone aanmeld- en inschrijfprocedure van het Lokaal Overlegplatform Basisonderwijs Brussel (LOP) ingesteld. Dat betekent dat de ouders hun kinderen binnenkort kunnen inschrijven voor het eerste en tweede jaar van de tienerschool. Technisch gezien komt dit neer op respectievelijk een bijkomend vijfde en zesde leerjaar van de basisschool De Groene School in Anderlecht van hetzelfde schoolbestuur.

Voor het schooljaar 2019-2020 kunnen er leerlingen ingeschreven worden voor het derde jaar van de tienerschool, dat technisch gezien neerkomt op een bijkomend eerste jaar van de secundaire school Sint-Guido-Instituut in Anderlecht. Dit opzet garandeert de overgang van het tweede naar het derde jaar van de tienerschool, aangezien de aanmeldprocedure die gehanteerd wordt door het Sint-Guido-Instituut, zoals bepaald door het LOP, een inschrijving vanuit het tweede jaar toestaat. Deze manier van werken is het gevolg van de huidige procedures van het LOP, waarbij er geen campusvoorrang geldt.

De totale capaciteit van de tienerschool in Anderlecht zal, eens de werken afgerond zijn, 320 leerlingen bedragen. Het schooljaar 2018-2019 wordt aangevat met 80 leerlingen en vier schooljaren later zal de maximumcapaciteit bereikt zijn.

In de concepttekst *Naar een tienerschool in Brussel* van oktober 2016 wordt aangegeven dat de financiering van de opstart van het derde en het vierde jaar van de tienerschool – technisch bekeken zijn dit het eerste en het tweede jaar van het secundair onderwijs - problemen kan opleveren, aangezien momenteel de ondersteuningsmiddelen van het secundair onderwijs worden berekend op basis van het leerlingenaantal, dat vastgesteld werd op 1 februari van het voorafgaande schooljaar. Vlaams minister Hilde Crevits, gaf eerder al aan dat die datum naar aanleiding van een volgend onderwijsdecreet zou worden aangepast – als de N-VA het toestaat natuurlijk (*Glimlachjes*) - zoals dat nu al het geval is voor het basisonderwijs. De nood aan financiering van bijkomend secundair onderwijs, in Vlaanderen en in Brussel, ligt aan de basis daarvan.

De concrete implementatie van de tienerschool is alleszins een complex, contextgebonden en tijdrovend proces. Dat proces vereist een ondersteunend kader, zowel voor de professionele ontwikkeling van de leerkrachten en schoolteams als voor de schoolontwikkeling. Aan de Vlaamse Gemeenschap werden er bijkomende middelen gevraagd om dit vernieuwende onderwijsproject tijdelijk te ondersteunen. Dit gebeurde echter zonder succes, zodat er naar het betrokken onderwijsnet zelf wordt gekeken. In ieder geval gaat het project door zoals gepland en worden de noden voorlopig opgevangen door het schoolbestuur en door de subsidie van de VGC.

Het project Porta 1070 aan de Ninoofsesteenweg in Anderlecht werd gegund en de werken starten in het voorjaar 2018. De eerste klaslokalen zullen in september 2018 in gebruik worden genomen.

De tienerschool in de Gallaitstraat in Schaarbeek zit ingebed in de Campus Gallait, dat een zogenaamd Design-Build-Finance-project (DBF) is. De streefdatum voor de opening is september 2019.

De gemeenschappelijke ontwikkelgroep bestaat uit een netoverschrijdende groep van experts: het Onderwijscentrum Brussel (OCB), Schoolmakers, Odisee, de VUB, de pedagogische begeleidingsdienst van het vrije net en leerkrachten en ondersteuners van de tienerscholen in Anderlecht en Schaarbeek. Het toekomstige leerkrachtenteam neemt ook deel aan de gemeenschappelijke ontwikkelgroep en loopt zich al warm.

In de blauwdruk van de tienerschool zijn drie curricula opgenomen: het kerncurriculum, het thematisch curriculum en het persoonlijk curriculum. Alle curricula zijn gebaseerd op enerzijds de doelen uit de nieuwe leerplannen van het katholiek basisonderwijs of zogenaamde ZILL-leerplannen en anderzijds op de leerplandoelen van de eerste graad van het katholiek secundair onderwijs.

Een uitstel van de hervorming van het secundair onderwijs heeft geen impact op het opzet van de tienerschool. Als de nieuwe eindtermen voor het secundair onderwijs er ooit komen, zal er bekeken worden of er aanpassingen nodig zijn voor de diverse curricula, net zoals in alle andere scholen.

Een onderzoekster van Odisee is lid van de expertengroep van de tienerschool. Haar onderzoeksvraag zal gaan over welke procesfactoren er van belang zijn bij het ondersteunen en coachen van leerkrachten. Het onderzoek vordert. Uiteraard is de onderzoekster zelf, in het kader van haar opdracht bij Odisee, verantwoordelijk voor het resultaat van dit academisch onderzoek.

De heer Paul Delva (CD&V) : Ik zie op de website van de school dat er nu kan worden ingeschreven voor het 5de en het 6de leerjaar en vanaf 1 januari ook voor het 1ste leerjaar A, dat eigenlijk het 1ste jaar SO is in de tienerschool. Wat zal de inhoud zijn van dat 1ste leerjaar A, dat behoort tot het concept van de tienerschool, maar dat toch ook aansluiting zal moeten vinden op het gewijzigde programma van het 5de en 6de leerjaar.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik vraag me wel af of er binnenkort al kan worden ingeschreven voor dat 1ste jaar SO. Ik denk het niet, maar zal het navragen. Volgens mij moeten de leerlingen die naar het 1ste jaar SO van de tienerschool gaan, ook al school hebben gelopen in het 5de en 6de jaar LO van diezelfde tienerschool.

De heer Paul Delva (CD&V): Op de website van de school staat nochtans expliciet dat voor de tienerschool al kan worden ingeschreven vanaf januari 2018, met voorrang voor broers en zussen.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Ik herhaal: dat moet ik eens nagaan.

De heer Paul Delva (CD&V): Ik heb evenmin goed begrepen hoe kinderen die met het 5de en 6de leerjaar in een tienerschool zijn begonnen, zekerheid hebben om te kunnen doorgaan naar het 1ste en 2de leerjaar SO. Dat heeft te maken met de inschrijving.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Voor het schooljaar 2019-2020, startend in september volgend jaar dus, kunnen er leerlingen ingeschreven worden voor het 3de jaar van de tienerschool, dat technisch gezien een bijkomend 1ste jaar van de secundaire school Sint-Guido is. De heer Delva heeft de website goed gelezen en begrepen.

Dit opzet garandeert de overgang van het 2de jaar naar het 3de jaar van de tienerschool, aangezien de aanmeldprocedure die gehanteerd wordt door het Sint-Guido-Instituut, een inschrijving vanuit het 2de jaar toelaat. Deze manier van werken is het gevolg van de huidige procedures van het LOP.

De heer Bruno De Lille (Groen): Dan heeft het LOP de procedure voor de tienerschool dus veranderd?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dat denk ik niet.

De heer Paul Delva (CD&V): De vraag is of er een garantie is dat men kan doorstromen. Dat is voor mij niet helemaal duidelijk.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Doorstromen is alleszins de bedoeling. (*Die tienerschool zit niet in de applicatie.*) Dus alleen het ASO zit in de applicatie.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Een manier om de inschrijfprocedure te omzeilen!

De heer Bruno De Lille (Groen): Maar neen! (*Rumoer en samenspraken*)

De voorzitter: Misschien is het beter om deze discussie verder te zetten in de commissie en daar eventueel bijkomende vragen te stellen.

De heer Paul Delva (CD&V): Het was niet mijn bedoeling om een debat te starten over de hele hervorming van het secundair onderwijs. Belangrijk is voor mij dat de Vlaamse minister van Onderwijs zich heel uitdrukkelijk heeft uitgesproken voor dit nieuwe initiatief en voor elk initiatief dat de kloof dicht tussen het lager en het secundair onderwijs. Ze heeft expliciet bevestigd dat ze dit initiatief met heel veel aandacht zal opvolgen.

- *Het incident is gesloten.*

Het transitieproces welzijn en gezondheid

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De voorbije jaren werden al meerdere vragen gesteld over het transitieproces in de welzijns- en gezondheidssector, dat gelanceerd werd door de kabinetten van de collegevoorzitter en van Vlaams minister voor Brussel Sven Gatz, in samenwerking met de sector.

Dit transitieproces resulteerde in een constructie dat bestaat uit twee pijlers: de pijler ‘Welzijn en Zorg’ en de pijler ‘Gezondheid en Zorg’. De eerste pijler werd al vanaf 1 januari 2017 een feit, de tweede pijler zal dat worden vanaf 1 januari 2018. Dat is althans de voorlopige timing.

Het uitgangspunt van deze oefening was om efficiëntiewinsten te kunnen boeken via samenwerking en rationalisering. Tijdens de begrotingsgesprekken van vorig jaar werd er uitgebreid ingegaan op het financieringsmodel van dit transitieproces. De VGC trekt voor dit proces 675.000 euro uit en Vlaanderen doet daar 200.000 euro boven op. Dat levert een totaal van 875.000 euro op. Dat is zonder meer een stevig bedrag voor een expertisecentrum, zoals de collegevoorzitter zelf al aangaf tijdens de begrotingsgesprekken.

Met het nieuwe Kenniscentrum Welzijn, Wonen en Zorg werd zowel door de VGC als door de Vlaamse Gemeenschap een afzonderlijke beheersovereenkomst afgesloten, wat voor een extra administratieve last zorgt voor betrokken organisatie. In een gezamenlijk traject hebben de VGC, de Vlaamse Gemeenschap en de betrokken organisaties samen de opdrachten van de nieuwe structuur bepaald. Het lijkt me dan ook niet meer dan logisch dat er wordt overgegaan tot een ‘tripartite’ tussen de twee subsidiërende overheden en het Kenniscentrum.

Hoe verlopen de gesprekken tussen de actoren? Zijn er meningsverschillen tussen de subsidiërende overheden en het Kenniscentrum?

Overweegt de VGC om in de toekomst zo een ‘tripartite’ te sluiten met het Kenniscentrum?

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a): We hebben tijdens de vorige plenaire vergadering al gezegd dat het voor ons heel belangrijk is om te streven naar een planlastvermindering, ook in de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC.

In deze kwestie steunt ook mijn partij een dergelijke ‘tripartite’. Ik vraag me trouwens af waarom dit alsnog niet het geval is.

Collegelid Bianca Debaets: In 2016 nam de VGC het initiatief om diverse organisaties - de Brusselse Welzijnsraad (BWR), het Kenniscentrum en Het Punt - te begeleiden in een transitietraject, met een sterke focus op participatie van het werkveld. Dat is zeker niet iets dat van bovenaf werd opgelegd, wel integendeel: het is tot stand gekomen in samenwerking met de sector zelf. Bedoeling was om tot één sterke organisatie te komen ter ondersteuning van het welzijnslandschap. De VGC maakte voor dit transitieproces, waarvoor de opdracht werd toevertrouwd aan de vzw Hefboom, de nodige middelen vrij.

De Vlaamse Gemeenschap werd hierbij voortdurend betrokken omdat zij een van de subsidiërende overheden was en is. Ze werd telkens uitgenodigd op en was meestal ook aanwezig bij de tussentijdse vergaderingen van de stuurgroep.

Het transitieproces mondde op 1 januari 2017 uit in het Kenniscentrum Welzijn, Wonen en Zorg. De VGC voorziet voor deze organisatie in een jaarlijkse subsidie van 675.000 euro.

Tijdens het transitieproces en de afbakening van de inhoudelijke opdracht gaf de Vlaamse Gemeenschap aan om de opdrachten die zij voordien aan het Kenniscentrum Woonzorg gaf, grotendeels te willen behouden in de nieuwe structuur, met name beleidsondersteuning en projectontwikkeling. De VGC daarentegen wenste, mede op basis van de suggesties, bedenkingen en bezorgdheden vanuit het werkveld, andere accenten te leggen, namelijk een sterkere inzet op de rechtstreekse ondersteuning van het werkveld.

De Vlaamse Gemeenschap en de VGC verschillen vooral inzake de visie op beleidsondersteuning van elkaar. De Vlaamse Gemeenschap gaat ervan uit dat deze rol vooral opgenomen moet worden door het Kenniscentrum, terwijl de VGC meent dat dit op de eerste plaats een opdracht van de administratie is. Volgens de VGC is het Kenniscentrum vooral bedoeld om het werkveld te coachen en te ondersteunen en om expertise aan te reiken. Beleidsondersteuning is natuurlijk wel een van de kernopdrachten van de administratie.

Het sluiten van een aparte overeenkomst verduidelijkt de vernieuwde ‘VGC-doelstellingen’ van het Kenniscentrum en zorgt voor een heldere taakafbakening, een duidelijke rolverdeling en dito verwachtingen.

Een ‘tripartite’, zoals mevrouw Zamouri dit noemt, is in deze omstandigheden veeleer uitzondering dan regel. Ook bij instellingen zoals het Huis van het Nederlands en het CAW worden telkens aparte convenanten afgesloten. Het gaat nu eenmaal om twee aparte overheden.

De organisatie staat uiteraard steeds voorop, maar voor dat nieuwe Kenniscentrum biedt een ‘tripartite’ overeenkomst geen enkel voordeel, zelfs niet met het oog op planlastvermindering. Het moet namelijk, onafhankelijk van het type overeenkomst dat gesloten wordt, een aparte rapportering doen aan de Vlaamse overheid en aan de VGC. Ik heb dan ook geen enkele intentie om de huidige overeenkomst, die loopt tot 2020, te wijzigen. In 2020 kunnen we de zaken desgevallend herbekijken. Een en ander betekent zeker niet dat wij niet goed zouden samenwerken met de Vlaamse Gemeenschap.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Wat mij ter ore kwam, is toch wel iets heel anders, namelijk dat het Kenniscentrum zelf vragende partij zou zijn voor planlastvermindering. Het Kenniscentrum is uiteraard zeer goed op de hoogte van de doelstellingen, want dat zijn technische kwesties die met de kabinetten besproken worden. Het ligt eigenlijk ook niet in de lijn van de opzet van dit transitieproces om aparte overeenkomsten af te sluiten.

Het collegelid zegt dat zo’n tripartite niet in het voordeel van het Kenniscentrum zou zijn. Als het echter zelf stelt dat het wel in zijn voordeel is om daarvan een geheel te maken met een onderverdeling van de diverse doelstellingen, dan moet het collegelid daar toch oren naar hebben? Ze is toch ook bezorgd om de organisaties van het werkveld?

Ik blijf het heel vreemd vinden dat twee subsidiërende overheden twee aparte overeenkomsten afsluiten en aldus het Kenniscentrum extra planlast bezorgen. Dat zeg ik niet, dat zegt het Kenniscentrum zelf.

Collegelid Bianca Debaets: Maar dat is ook zo voor bijvoorbeeld het Huis van het Nederlands.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat transitieproces is gewoon een naam. Het gaat in de eerste plaats om samenwerking, zodat organisaties zich kunnen bezighouden met hun eigenlijke opdracht in plaats van allerlei dossiertjes te moeten samenstellen.

Ik heb genoteerd dat het collegelid de overeenkomst nu niet stopzet, maar in 2020 zal nagaan hoe ze het Kenniscentrum kan ontlasten van extra taken.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art.61)**De werking van Recyclart**

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Ik vrees dat het collegelid niet zal willen antwoorden op mijn vraag, maar ik stel ze toch. (*Glimlachjes*)

Via de media vernemen we dat de vzw Recyclart eind dit jaar wellicht haar deuren zal moeten sluiten aan het station Kapellekerk Volgens de NMBS en Infrabel voldoet het kunstencentrum niet aan de strengere eisen op het vlak van brandveiligheid. Dat is niets nieuws, daarvan is al enkele jaren sprake.

Eind december vervalt de overeenkomst tussen de NMBS en de stad Brussel voor het gebruik van de lokalen. Hoewel Recyclart al tal van inspanningen heeft geleverd om de brandveiligheid te verbeteren, onder andere via de installatie van branddetectoren, sproeiers en nooduitgangen, zou dit alsnog niet volstaan. Om volgens de normen van de NMBS voldoende brandbestendig te kunnen zijn, zou Recyclart een zogenaamde *box-in-the-box*-structuur moeten plaatsen, wat meerdere jaren zou kunnen duren.

De VGC subsidieert Recyclart al vele jaren bij hun werking en dat is terecht. De werking van Recyclart past helemaal in het cultureel grootstedenbeleid van de VGC. Recyclart verenigt alle aspecten van een artistiek proces: de creatie via de terbeschikkingstelling van werk- en tentoonstellingsruimtes voor jonge kunstenaars; de spreiding via een eigen kwaliteitsvolle programmatie; de productie via de praktische uitvoering van designstukken, beeldende kunstinstallaties, decorstukken, enzovoort. De vzw organiseert ook al vele jaren alternatieve concerten, workshops en allerlei festivals voor de Brusselse jeugd en voor de jongeren van geest. Daarnaast worden er ook een gezellige bar en een restaurant uitgebaat in samenwerking met tal van Brusselse organisaties en vrijwilligers, die trouwens ook door de VGC gesubsidieerd worden. En alles gebeurt in harmonie met de buurt.

We mogen niet zomaar laten betijen. Op welke wijze heeft de VGC de vzw Recyclart gesteund om dit dossier over brandveiligheid – dat nu al een aantal jaren aansleept- tot een goed einde te brengen? Heeft het collegelid hierover contacten gehad met Infrabel en de stad Brussel? Op welke wijze zal hij ervoor zorgen dat Recyclart zijn activiteiten kan verderzetten? Kan de VGC, met de expertise die ze heeft in bouwdoSSIERS van onder meer gemeenschapscentra en scholen, geen ondersteunende rol spelen in het dossier inzake brandveiligheid?

Ik besef dat het collegelid zal antwoorden dat dit niet zijn bevoegdheid is, maar hij geeft wel subsidies aan deze belangrijke vzw. Hoe klein zijn rol hierin ook is, het is toch belangrijk dat hij die rol opneemt.

Collegelid Pascal Smet: Ik ben net bijzonder blij met deze vraag, mevrouw Maes! Ik doe heel veel dingen achter de schermen die de mensen niet weten. Dankzij deze vraag krijg ik de kans om hiervoor propaganda te maken, niet alleen voor mezelf, maar ook voor mevrouw Ans Persoons toen ze nog schepen was in de stad Brussel. Dit is wel degelijk een dossier waarin wij heel wat dingen gedaan hebben achter de schermen.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V): Dat noemen ze dan transparantie van het bestuur!

Collegelid Pascal Smet: En daarvan kent mevrouw Grouwels alles natuurlijk....

Ik deel de bekommernis van mevrouw Maes voor dit dossier. Recyclart is een mooi voorbeeld van stedelijke rennovatie, aanwezigheid in de stad en gebruik van lokalen. Een tijd geleden heb ik hierover overlegd met toenmalig federaal minister voor Mobiliteit Jacqueline Galant en ook met de opeenvolgende CEO's van de NMBS. Dankzij toenmalig Brussels schepen Ans Persoons zijn er voldoende middelen uitgetrokken in het wijkcontract Jonction om de lokalen te verbouwen en is er een eeuwigdurende erfpachtovereenkomst gesloten tussen de stad Brussel en Infrabel voor die lokalen. De lokalen blijven dan ook in het beheer van de stad. De erfpacht begint de lopen op het moment dat de lokalen verbouwd zijn en voldoen aan de veiligheidsvoorschriften.

Mevrouw Persoons heeft er ook voor gezorgd dat er een overeenkomst getekend werd voor tijdelijke bezetting. We weten al enige tijd dat die overeenkomst zou aflopen. Recyclart is momenteel aan het praten met de NMBS om die overeenkomst te verlengen tot er meer duidelijkheid is over de start van de verbouwingen. Het is nu Brussels schepen Karine Lalieux die verantwoordelijkheid is voor de werken en om een tijdelijke huisvesting te zoeken. Ik weet dat zij daarmee bezig is en al meerdere alternatieven heeft onderzocht.

Als VGC hebben we goed meegewerkt om tot een overeenkomst te komen en hebben we ons opgesteld als een soort 'facilitator'. Het is nu aan de stad Brussel. Ook de mensen van Recyclart zelf zijn er volop mee bezig. Zij moeten nu alle kansen krijgen. Kortom, wij hebben het nodige gedaan en in het bijzonder toenmalig schepen Ans Persoons heeft zich hiervoor sterk ingezet. Nu is het aan het stadsbestuur van de stad Brussel om ervoor te zorgen dat dit puik werk ook op puike wijze wordt afgerond.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Het is geruststellend dat het collegelid mijn mening deelt dat het belangrijk is dat Recyclart zijn werking kan verder zetten. Ik begrijp dat er nu gezocht wordt naar een alternatieve plaats voor tijdens de werken. Kunnen ze tijdens die werken tijdelijk alsnog een aantal activiteiten organiseren op de vaste locatie of moeten ze elders in de stad hun activiteiten organiseren?

Collegelid Pascal Smet: Alles hangt af van wanneer de verbouwingswerken starten en in welke mate de tijdelijke overeenkomst van gebruik kan verlengd worden. En als de verbouwingswerken starten is de vraag hoe die gepland zullen worden. Alles in één keer of in verschillende fasen? Welke activiteiten kunnen er blijven en welke niet? Dat alles is Recyclart nu aan het bespreken met de stad Brussel en met Infrabel. De VGC volgt dat op en als we kunnen helpen, dat doen we dat graag, zoals we dat ook in het verleden al hebben gedaan.

Mevrouw Annemie Maes (Groen): Ik roep het collegelid op om de werking van Recyclart ook tijdens de werken te blijven garanderen. De VGC kan daarbij eventueel faciliterend werken en *out-of-the-box*-denken om die periode te overbruggen.

Collegelid Pascal Smet: Wij zijn goed in dat *out-of-the-box*-denken. (*Glimlachjes*)

De plannen met de Brede School

De heer Bruno De Lille (Groen): Recyclart moet net *in-the-box* denken.... (*Gelach*)

Wij delen de vraag om van elke school in Brussel een Brede School te maken. We delen ook de visie dat het goed zou zijn mocht er wat meer lijn komen in de manier waarop die Brede Scholen uitgewerkt worden. Historisch zijn die vaak op uiteenlopende manieren gegroeid en dat mag gerust wat geharmoniseerd worden, rekening houdend met de specificiteit van elke school. Wij zijn echter zeer bang dat de manier waarop de VGC op dit ogenblik een aantal hervormingen wil doorvoeren, net het tegenovergestelde effect zal hebben. We zagen het op *BRUZZ* en hoorden het bij de coördinatoren dat zij zich niet betrokken voelen bij de operatie en heel veel problemen zien. Ook bij sommige gemeenten lijkt het enthousiasme niet bijzonder groot te zijn, terwijl het College wel van die gemeenten verwacht dat ze een deel van de kosten op zich nemen. De scholen zelf bereiden zich voor op het feit dat de Brede School voor hen wel eens een aflopend verhaal zou kunnen zijn. Wat oorspronkelijk de bedoeling was om het concept Brede School over alle Nederlandstalige Brusselse scholen uit te dragen, lijkt er in de praktijk eerder voor te gaan zorgen dat er een inkrimping komt. Dat wil natuurlijk niemand.

Is er al duidelijkheid over hoeveel gemeenten zullen investeren in de Brede Scholen? Hoe zijn de gemeenten betrokken geweest bij de voorgestelde wijzigingen?

Is er al duidelijkheid over de rol van de scholen zelf? Hoe zijn zij betrokken geweest bij de hervorming? Zullen ze personeel vrijstellen om mee te werken aan de Brede School? Zal de ondersteuning voor de scholen beperkt blijven tot drie jaar of is er toch een mogelijkheid om dat te verlengen? Hoe garandeert men de continuïteit van de Brede Scholen daarna?

De coördinatoren voelen zich niet betrokken bij de transitie naar het nieuwe systeem. Meer zelfs, ze hebben het gevoel dat ze nu tegen elkaar worden uitgespeeld. Het zou bijzonder jammer zijn voor de Brusselse Brede Scholen, indien heel die expertise en netwerking verloren zouden gaan. Welke stappen zal het College nemen om tot een volwaardige participatie van alle betrokkenen te komen? Hoe zorgt men ervoor dat de opgedane expertise niet verloren gaat?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Het College van de VGC keurde op 20 juli 2017 een nota goed met de krijtlijnen voor de vernieuwde ondersteuning aan de Nederlandstalige Brede Scholen in Brussel vanaf het schooljaar 2018-2019. De ambitie van de vernieuwde ondersteuning is dat elk kind of jongere uit de Nederlandstalige Brusselse scholen de kans krijgt om op te groeien in een brede leer- en leefomgeving gericht op zijn maximale ontwikkeling. De VGC-visietekst over de Brede School uit 2010 blijft het vertrekpunt voor de ontwikkeling.

De inzichten voor de vernieuwde Brede-Schoolwerking zijn er gekomen op basis van de jarenlange ondersteuning van de huidige Brede Scholen door het Onderwijscentrum Brussel (OCB). Daarnaast was er het onderzoek van het Steunpunt Diversiteit en Leren, dat een onderzoek voerde naar de impact van de Brede Scholen in Brussel.

Tijdens de periode september tot november 2017 werden er info- en werkmomenten georganiseerd om de goedgekeurde krijtlijnen van de vernieuwde ondersteuning te verduidelijken en verder te verfijnen.

Voor de gemeenten was er op 28 september 2017 een infomoment in hun rol van werkgever van een aantal Brede Scholen. Er werd geluisterd naar de opmerkingen, die in de mate van het mogelijke ook werden meegenomen. Daarnaast werden op 8 november 2017 de nieuwe

krijtlijnen voorgesteld op een vergadering van de Conferentie van Vlaamse Schepenen en OCMW-voorzitters.

Met de bestaande Brede Scholen werd er op 28 september 2017 een infomoment georganiseerd over de krijtlijnen van de goedgekeurde nota van het College. Ook hier werd er schriftelijke feedback verzameld. Nadien werd de verdere uitwerking van de nota afgetoetst met alle betrokken groepen, namelijk de Brede-Schoolcoördinatoren, de scholen zelf, de gemeenten en alle andere werkgevers van de Brede Scholen.

Met de onderwijskoepels vond op 22 september 2017 een VGC-werkgroep Onderwijs plaats. Elk net vaardigde twee scholen af voor een klankbordgroep over de vernieuwde werking. Deze klankbordgroep kwam samen op 26 oktober 2017 en 13 november 2017.

Ook de transversale werkgroep Brede School - een interne ambtelijke VGC-werkgroep met vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen en met de Coördinatiecel Brussel van de Vlaamse Gemeenschap – werd op meerdere tijdstippen bij het proces betrokken.

Op basis van de goedgekeurde krijtlijnen en de verzamelde feedback wordt de besluitvorming verder voorbereid. Dit omvat het stopzetten van de huidige subsidiereglementen vanaf het schooljaar 2018-2019, een nieuw subsidiereglement voor brede educatieve activiteiten van scholen, een nieuw subsidiereglement voor het faciliteren van de Brede School door de gemeenten en de organisatie van een functie-specifiek examen voor Brede-School-ondersteuner.

Pas nadien zal een antwoord kunnen worden gegeven op de concrete vragen inzake de deelname van de scholen en gemeenten.

De expertise van de huidige personeelsleden willen we maximaal valoriseren door ze de kans te geven om aan het examen van het OCB deel te nemen. Na het eerste infomoment van 28 september 2018 kwamen de coördinatoren nog twee keer samen in het OCB om geïnformeerd te worden over de lopende processen en om de veranderingen voor hun Brede School voor te bereiden. Het OCB voorziet in de nodige ondersteuning zodat ze niet alleen staan bij dit veranderingsproces. Zij kregen ook de ruimte om hun vragen en bezorgdheden te delen. De volgende bijeenkomst is gepland voor 19 december 2017 en het is de bedoeling om ook in 2018 maandelijks in zo een moment te voorzien. Alle coördinatoren zullen de nodige info en ondersteuning krijgen in functie van de aanwervingsexamens.

Bruno De Lille (Groen): We delen de ambitie dat elke school een Brede School zou worden, maar dit antwoord heeft toch niet al onze angsten kunnen wegnemen.

Er zijn meerdere actoren die ongerust zijn.

Zo zijn er de coördinatoren zelf. We mogen niet onderschatten hoeveel zij geïnvesteerd hebben in die Brede Scholen en in het opbouwen van netwerken. We mogen daar niet te licht overgaan, want de goede werking van zo een netwerk hangt vaak samen met de coördinator. We moeten proberen hen op te vangen.

De gemeenten van hun kant krijgen te horen dat ze 30% zullen moeten bijdragen. Maar 30% van wat? Ze weten nog niet eens over welke bedragen het gaat. Al die gemeenten zijn nu bezig met hun begroting op te stellen of goed te keuren. In de meeste gemeenten zal dat niet

in de begroting opgenomen worden en zal de Nederlandstalige schepen ergens in de loop van volgend jaar dan ook een strijd moeten leveren om dit erdoor te krijgen. Er zijn daarbij geen garanties op slagen.

September 2018 zal, alleen al daarom, een moeilijk te halen datum zijn.

En dan zijn er ook nog de scholen zelf. Ze hebben te horen gekregen dat zij zelf uren en mensen zullen moeten vrijmaken. De meeste scholen weten niet eens wie ze moeten vrijmaken of hoeveel uren zij zullen moeten uittrekken. De meeste scholen hebben al hun beschikbaar personeel hard nodig om de kansarme leerlingen voldoende te ondersteunen. Zij kunnen hier niet verder in investeren.

Men loopt dus de kans om vol goede bedoelingen te vertrekken maar in de praktijk minder over te houden. Ik wil de collegevoorzitter vragen om hiermee rekening te houden. Misschien is het beter om alles wat uit te stellen en bij te sturen zodat we effectief bereiken wat we willen bereiken.

Ophef rond de naam van het nieuwe museum in de Citroëngarage

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Voor ik mijn actualiteitsvraag stel wil ik aankondigen dat ik een motie van aanbeveling indien tot besluit van mijn interpellatie betreffende de nieuwe leidraad van het GO! inzake het gebruik van andere talen op school.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Begin oktober werd de naam van het nieuwe museum voor moderne kunsten in de voormalige Citroëngarage aangekondigd. Het wordt KANAL. Die naam is een verwijzing naar het kanaal dat vlak naast de garage ligt. Het is bovendien een compromis tussen het Franstalige Canal en het Nederlandstalige Kanaal.

De fractievoorzitter van de CDH in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de heer Benoît Cerexhe, stelde onlangs een mondelinge vraag waarin hij zich ontevreden uitliet over de K in de naam. De K is namelijk te Nederlands naar zijn smaak. Hij betreurt de neiging van de Brusselse autoriteiten om niet alleen het imago van Brussel te ‘ontfransen’, maar om ook zaken te ‘vervlaamsen’, of, om het in zijn termen te zeggen, *flamandiser*. Kort daarna sprak ook de Brusselse fractieleider van DéFi, Emmanuel De Bock, zich in de pers uit tegen deze naam.

De VGC vertegenwoordigt het Nederlands in Brussel. Zij heeft dan ook de verantwoordelijkheid om die Vlaamse en Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel te verdedigen. Welke reactie kwam er vanuit de VGC op deze hetze? Zal er een officiële reactie komen indien blijkt dat de Brusselse Regering effectief van plan is om de naam KANAL te wijzigen?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Net zoals mevrouw Dhaene was ook ik deze week getuige van de commotie rond de naam van het nieuwe museum voor Moderne Kunsten in de voormalige Citroëngarage. Het gaat om de naam KANAL, inderdaad met K. Volgens Brussels parlementslid en burgemeester van Sint-Pieters-Woluwe Benoît Cerexhe zou dat te Nederlands klinken.

Er is nochtans een precedent, namelijk Bozar met een Z. (*Gelach*)

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Bozar is inderdaad wel heel Nederlands.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Let wel: Bozar wordt wel degelijk met een ‘z’ geschreven. Deze instelling wordt dan nog eens voorgezeten door minister van Staat, de heer Etienne Davignon, behorend tot de cdH.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft trouwens eerder een negatief advies geformuleerd over de naam Bozar.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Aha, over die naam ook al? En wat doen we dan met de naam Ancienne Belgique? (*Hilariteit*)

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): En La Madeleine dan?

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Het Nederlandstalig equivalent van La Madeleine is Magdalenazaal. Deze zaal heeft van oudsher zowel een Nederlandstalige als een Franstalige naam gehad. Mevrouw Dhaene is er misschien iets te jong voor om dit te weten.

De voorzitter: De collegevoorzitter gaf u net een compliment mevrouw Dhaene. (*Hilariteit*)

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): We moeten positief zijn.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Dit was ook zo bedoeld.

Vooraf omdat de bespreking van deze kwestie eerder thuishoort in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, kan ik hier kort zijn.

De naam KANAL verwijst inderdaad zeer logisch naar het kanaal dat naast het museum loopt. De naam loopt synchroon met de naam van de Stichting, die de reconversie van de Citroëngarage in een cultuurpool in goede banen moet leiden. Deze stichting koos de naam voor het museum. De naam is een compromis tussen het Nederlands en het Frans. Ik weet niet hoe mevrouw Dhaene het ziet maar ik blijf een fervent voorstander van compromissen tussen het Nederlands en het Frans. *Je suis Bruxellois, mwa. Ik spreik Brussels en af en toe spreik ik de twië dèien. Da goot oëk, hein. (Glimlachjes)*

De naam werd in oktober gekozen. Bij de Brusselse Regering zijn er echt geen plannen om die te wijzigen. Wellicht wordt dit een zoveelste grappig Brussels verhaal.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): De collegevoorzitter stelt me gerust. Ik weet echter niet of hij de mondelinge vraag van de fractieleider van CDH, Benoît Cerexhe, in extenso heeft gelezen. Echt grappig was die vraag nu ook weer niet. Deze manier waarop deze vraag was geschreven, wees erop dat hij zich ten eerste tegen de aanwezigheid van het Nederlands in Brussel kant.

Collegevoorzitter Guy Vanhengel: Mag ik mevrouw Dhaene eens een advies geven? Zelfs met zaken die niet grappig bedoeld zijn, mag men af en toe eens flink lachen.

Mevrouw Liesbet Dhaene (N-VA): Dit is een waarheid als een koe. Ik moet ruiterlijk toegeven dat ik bijzonder veel heb gelachen met de naam KANAL. Deze naam geeft immers

op een grappige wijze aan op welke wijze bepaalde Franstalige bestuurders van Brussel nog steeds op de aanwezigheid van de Nederlandstaligen in Brussel reageren.

De voorzitter: KANAL met de K van ket en volgens sommigen met de K van kwibus!
(*Hilariteit*)

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 12.22 uur gesloten.*
- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 14 november 2017

Het Brussels bibliotheekbeleid

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 688 (2017-2018) – Nr.1

Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 28 november 2017

Vragen om uitleg

INTEGRAAL VERSLAG

– Stuk 689 (2017-2018) – Nr.1

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 29 november 2017

Vragen om uitleg

INTEGRAAL VERSLAG

– Stuk 690 (2017-2018) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Dominiek Lootens-Stael en de heer Jef Van Damme.

TREFWOORDENREGISTER

Aanwezigheid van illegalen in scholen en culturele instellingen, blz.24

Actualiteitsvragen

- Zie** - De ophef rond de naam van het nieuwe museum in de Citroëngarage
 - De plannen met de Brede School
 - Werking van Recyclart

De ophef rond de naam van het nieuwe museum in de Citroëngarage, blz.37

De plannen met de Brede School, blz.34

Het taalgebruik in Nederlandstalige scholen in Brussel, blz.5

Motie van aanbeveling

- Bespreking, blz.3
 - Stemming, blz.5

Nieuwe mediahub Brussels, blz.20

Ontplooiing van het concept tienerschool in Brussel, blz.25

Samengevoegde interpellaties en vragen om uitleg

- Zie** - Het taalgebruik in Nederlandstalige scholen in Brussel

Transitieproces welzijn en gezondheid, blz.30

Vragen om uitleg

- Zie** - Aanwezigheid van illegalen in scholen en culturele instellingen
 - Nieuwe mediahub Brussels
 - Ontplooiing van het concept tienerschool in Brussel
 - Transitieproces welzijn en gezondheid

Werking van Recyclart, blz.33